

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо
про
Україну!

Рік 121, ЧИСЛО 12, П'ЯТНИЦЯ, 21 БЕРЕЗНЯ 2014 РОКУ

1893

Vol. 121, No. 12, FRIDAY, MARCH 21, 2014

\$1.00

В Росії засудили агресію Кремля

„Марш миру і свободи“ у Москві 15 березня. (Фото: Грани.ру)

Впродовж останніх тижнів російські телеканали захищалися у брехні про події в Україні, нав'язуючи російській громаді вигадані оточення Володимира Путіна байки про свавілля у Києві „бандерівських бандитів“, які насаджують „фашизм“ та „нацизм“, переслідують „легітимного президента Віктора Януковича“ і погрожують співвітчизникам, котрі розмовляють російською мовою. Ці брехні були потрібні Кремлеві для маскування його злочинних дій проти України, її Євромайдану. Проте не всіх одурманили кремлівські пропагандисти. 15 березня у Москві, Санкт-Петербурзі, Єкатеринбурзі та інших містах відбулися демонстрації протесту проти агресивних дій Кремля. Нижче вміщено звіт „Грани.ру“ про „Марш миру і свободи“ та віче у Москві.

МОСКВА. – В центрі міста 15 березня відбувся „Марш миру і свободи“ – анти-воєнна хода на знак протесту проти російської агресії в Україні, нагнітанні ненависти, переслідування вільних засобів масової інформації. В акції брали участь до 50 тис. осіб.

Серед учасників маршу були правоза-

хисники Валерія Новодворська, Борис Немцов, Ірина Прохорова, Андрій Макаревич. Колони скандували російською мовою „Росія без Путіна!“, „Росія буде вільною!“, „Росія, вставай!“, „Руки геть від України!“, „Майдан!“, „Путін – злодій!“

(Закінчення на стор. 5)

Заява Президента США з приводу ситуації в Україні

Протягом останніх місяців, коли весь світ почув голос громадян України, наші дії були керовані фундаментальним принципом: майбутнє України має вирішуватися народом України. Це передбачає, що треба поважати суверенітет України та її територіальну цілісність та дотримуватися міжнародного законодавства.

Таким чином, рішення Росії послати свої війська до Криму справедливо було засуджене світовим співтовариством. З самого початку конфлікту Сполучені Штати Америки мобілізували міжнародну спільноту на підтримку України, ізоляцію Росії за її дії та залучення до цього наших союзників і партнерів. За останні вихідні ми знову стали свідками єдності міжнародного співтовариства, коли Росія опинилася на самоті у Раді Безпеки ООН, намагаючись виправдати свої дії у Криму. І як я сказав вчора Президентові Путінові, референдум у Криму був прямим порушенням положень української конституції та міжнародного права, тому не буде визнаний міжнарод-

(Закінчення на стор. 3)

Заява „Великої сімки“ щодо України

Ми, керівники Канади, Франції, Німеччини, Італії, Японії, Об'єднаного Королівства, Сполучених Штатів, а також Президент Європейської ради та Президент Європейської комісії, закликаємо Російську Федерацію припинити всі зусилля, спрямовані на зміну статусу Криму, всупереч українському законодавству і міжнародному праву. Ми закликаємо Російську Федерацію негайно припинити дії на підтримку референдуму на території Криму стосовно його статусу, що є прямим порушенням Конституції України.

Такий референдум не матиме ніякої юридичної сили. Враховуючи відсутність відповідного підготування та розраховану на залякування присутність російських військ, це буде глибоко ганебний процес, позбавлений будь-якої моральної сили. З огляду на зазначені причини, ми не визнаємо його результатів.

Російська анексія Криму була б явним порушенням Статуту Організації Об'єднаних Націй, зобов'язань Росії щодо Гельсінкського Заключного акту, її зобов'язань щодо України у Договорі від 1997 року про дружбу, співробітництво

(Закінчення на стор. 17)

Світ засуджує рішення В. Путіна про анексію Криму

Василь Зілгалов

Провідні держави світу одностайно негативно відреагували на підписання 18 березня у Москві Президентом Росії Володимиром Путіним угоди з самопроголошеною владою Криму щодо анексії півострова Росією. Віце-президент США Джоозеф Байден пообіцяв після цього рішення В. Путіна ще сильніші санкції з боку Заходу. Такий же осуд анексії Криму главою Кремля і санкції проти Росії оголосили провідники Великої Британії, Франції, Польщі та низки інших країн світу.

Звертаючись до спеціальної сесії російського парламенту в Кремлі перед підписанням цієї угоди з уже нібито незалежним Кримом, В. Путін сказав, що він не сумнівається у затвердженні парламентом відповідного закону про приєднання українського півострова до Росії.

„Сьогодні, базуючись на результатах референдуму в Криму, опираючись на волю народу, пропоную на розгляд Федеральних зборів і прошу розглянути конституційний закон про прийняття до складу Росії двох нових суб'єктів Федерації – республіку Крим і міс-

то Севастополь. А також ратифікувати підготований для підписання договір про входження республіки Крим і міста Севастополя в Російську Федерацію. Не сумніваюсь у вашій підтримці“, – заявив В. Путін.

Хоч він і намагався спростувати звинувачення з боку Заходу в тому, що референдум в Криму суперечить всім нормам міжнародного права, все ж відразу ж після підписання цієї угоди главою Кремля з представниками маріонеткового уряду з Симферополя почали надходити вияви світової реакції – засудження цього рішення В.

Путіна.

Віце-президент США Джо Байден, котрий перебував у цей час з візитами до Польщі і країн Балтії, заявив під час зустрічі з польським Прем'єр-міністром Дональдом Туском, що після продовження Росією процесу анексії Криму світ запровадить щодо Москви ще потужніші санкції.

„Росія запропонувала багато аргументів, щоб виправдати те, що є нічим іншим, як захопленням територій, про що вів мову сьогодні Путін. Але світ бачив дії Росії і

(Закінчення на стор. 5)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Патріарх УГКЦ привітав Папу

ЛьВІВ. – 3 нагоди першої річниці понтифікату Папи Франціска, який очолив Католицьку Церкву 13 березня 2013 року, Патріарх Української Греко-Католицької Церкви (УГКЦ) Святослав надіслав Святішому Отцеві вітання. „Весь Божий народ з великою радістю згадує той день, коли Архієпископ з Буенос-Айреса, „майже з кінця світу“, був покликаний Господом для виконання служіння апостола Петра“, – йдеться у листі-вітанні. У листі Предстоятеля УГКЦ подякував Папі за підтримку українського народу в останні кілька драматичних місяців. (Департамент інформації УГКЦ)

■ Вшанували подружжя Ребетів

ЛьВІВ. – 3 березня на Личаківському цвинтарі представники громадських організацій та місцеві депутати взяли участь у заходах з нагоди 102-ої річниці від дня народження відомого діяча українського національно-визвольного руху, професора, ідеолога ОУН Лева Ребета та з нагоди 101-ої річниці від дня народження його дружини Дарії Ребет. Під час урочистості відбулося покладання квітів та була відслужена Панахида. (Марта Осадца)

■ В Криму вбивають татар

СИМФЕРОПІЛЬ. – 18 березня в Симферополі поховали 38-річного Решата Аметова, якого викрали і жорстоко закатували невстановлені особи. Почався розшук Аби Юсуфа, який вже добу не виходить на зв'язок, повідомив представник „Правозахисного руху Криму“ Енвер Кадиров. Він припускає, що зникнення може бути пов'язане з громадською діяльністю, оскільки зниклий був помітною постаттю в мусульманській громаді і займався розповсюдженням на благодійні пожертви перекладу Корану в Україні та Росії. На виїзді з Криму в Чонгарі його зупинили невідомі люди у масках і зі зброєю. (УНІАН)

■ Викрали українських вояків

СИМФЕРОПІЛЬ. – За останні кілька днів у Криму викрали щонайменше трьох українських військових. 18 березня 30 представників „самооборони Криму“ захопили і вивезли у невідомому напрямку підполковника Владислава Нечипоренка. 17 березня група озброєних людей на території авіаційного об'єкта в селі Плодове під Севастополем вела стрілянину з автоматичної зброї в повітря і забрала з собою підполковника Анатолія Кальяна. 14 березня озброєні люди забрали з робочого місця начальника Симферопільського військового шпиталю підполковника Євгена Пивоварова. (Радіо „Свобода“)

■ Визначили хворобу В. Путіна

КИЇВ. – Гіпертоксична шизофренія – такий діагноз у радіопрограмі „Ехо Москви“ поставили Володимирові Путінові російські психіатри. За психотипом В. Путін – параноїк, людина оборонної свідомості, але під впливом зовнішніх складних подій параноїк може стати шизофреніком. В. Путін вирішив, що він – велика людина і може вершити долю історії. У Віктора Януковича, повідомила 15 березня газета „Факти“, послаючись на висновки психіатрів, спостерігається патологічний розлад особистості, в народі званий психопатією. Його турбують лише власний біль, власні афекти й емоції. Цій людині будь-яке зусилля над собою заради інших потребують великої праці. „Газета по-українськи“ теж познайомила читачів з діагнозами психіатрів. (Бі-Бі-Сі)

■ Зростають ціни на українські акції

КИЇВ. – На українському фондовому ринку 18 березня спостерігалось значне зростання цін на українські акції на тлі заяв єврочиновників про можливий вступ України до Європейського союзу. Серед провідників зростання – акції „Мотор Січі“, „Укрнафти“, Алчевського металургійного комбінату. Раніше єврокомісар Штефан Фюле заявив, що у зв'язку з ситуацією в Україні Євросоюз може розглянути питання про своє розширення. (УНІАН)

Українці Казахстану звернулися до президента

Тарас Чернега

АСТАНА, Казахстан. – Керівники українських громадських об'єднань передали Президенту Казахстану Нурсултанові Назарбаєвові своє звернення, у якому висловили крайню занепокоєність тим, що Рада Федерації Росії одностайно підтримала Президента Росії Володимира Путіна у намірах використання Збройних сил Росії проти України. Озброєні люди в уніформі без розпізнаваль-

них знаків, з застосуванням військової техніки взяли під контроль летовища Севастополя і Симферополя, заблокували базу українських прикордонників в Криму, зайняли будинки Верховної ради і Ради міністрів Криму, над якими підняли російські прапори.

Українці Казахстану закликали президента, який свій трудовий шлях розпочав у Дніпродзержинську, виступити від імені всього народу Казахстану з осудом військового вторгнення російських військ на територію України.

Встановили пам'ятний знак на честь „Небесної сотні“

Олександр Костирко

ЧЕРКАСИ. – Дерев'яний хрест на вшанування пам'яті героїв „Небесної сотні“ встановили 4 березня на Соборній площі міста як нагадування чиновникам обласної адміністрації, що за ними спостерігає „Небесна сотня“. На встановлення хреста пам'яті прийшло понад 200 черкасців, які принесли квіти та лялечки.

Освятити та благословити пам'ятний знак Митрополит Черкаський та Чигиринський Іоан (Олег Яременко) Української Православної

Церкви Київського патріархату. Після освячення він звернувся до всіх присутніх, нагадуючи, що ті, хто загинув за свободу, повторили подвиг Господа нашого Ісуса Христа, який також пролив свою кров за людей.

Біля пам'ятного знака новообрана голова Черкаської обласної ради Валентина Коваленко приєдналася завжди говорити людям тільки правду.

Ініціатором встановлення пам'ятного знака була Черкаська народна рада, яка збирає гроші для створення пам'ятника або меморіального комплексу.

Освячення хреста в Черкасах на вшанування пам'яті героїв „Небесної сотні“. (Фото: Олександр Костирко)

Письменник засудив Харків

Світлана Орел

КІРОВОГРАД. – Письменник Сергій Жадан з Харкова вперше представив свою нову книгу „Месопотамія“ 12 лютого саме у центрі України, в бібліотеці ім. Дмитра Чижевського. Нова книга, у яку увійшли нові прозові та поетичні твори – це своєрідний зріз життя Харкова, яке сьогодні являє Україні світові свої нові, досі приховані і досить непривабливі обличчя. В нових умовах майданного протистояння колишня столиця України заявила про себе дрімучим українофобством її керівників та байдужістю більшості харків'ян.

Аналізуючи цей феномен, С. Жадан зазначив: „Нинішні харків'яни не готові до змін, вони їх бояться. Немає масової підтримки влади чи Партії Регіонів, але є страх перед ними. У Харкові немає жодного незалежного телеканалу, залишилась єдина незалежна радіостанція. Тож не слід дивуватися тому, що люди дозволяють виганяти себе на мітинги влади. Харків – не українофобське місто, швидше суржикомовне, де переважає мультикультурний простір. Але міські мистецькі середовища розрізнені, існують автономно, діють багато закритих груп, тому складається враження, що місто пасивне. Насправді це не так. Очевидно, це не з'явився той імпульс, який підштовхне подібні середовища до активної співпраці, дії і досягнення спільного результату“.

Величезна кількість українців чекають змін, не дивно, що на презентації цікавились думкою письменника і з цього приводу.

Цю вістку було підготовлено до друку, коли з Харкова надійшло наступне повідомлення: „1 березня письменник Сергій Жадан постраждав під час сутички між євромайданівцями та прихильниками діючої влади у Харкові. Він у лікарні. Телефон у С. Жадана забрали. С. Жадан був активним учасником Євромайдану у Харкові з перших днів його виникнення“.

(„Українська правда“)

Сергія Жадана виводять з будівлі обласної адміністрації. (Фото з сайту Вахтанга Кініані)

Ширяться протести проти агресії Росії

До „Свободи“ надходять повідомлення про протести українських громад проти агресивних дій Росії в Криму. Кілька таких повідомлень опубліковано на цій сторінці.

ЧЕРКАСИ

3 березня біля будинку обласної ради відбулось багатолюдне віче протесту проти вторгнення російського війська до Криму. Учасники акції принесли плякати не тільки українською, а й англійською та російською мовами (Фото: Олександр Костирко)

ОДЕСА

Проти вторгнення на територію Криму військ Росії висловили свій рішучий осуд 2 березня близько 20 тис. одеситів. На вічу об'єдналися люди різних поглядів та ідеологій, різних національностей. Колона протестуючих рушила через усе місто до Генерального консульства Росії. На знак підтримки водії авт сигналізували активістам, а люди на балконах тримали державні прапори. (Фото: Сергій Горицьвіт)

Заява Президента...

(Закінчення зі стор. 1)

ною спільнотою.

Сьогодні я оголошую про низку заходів, які мають дорого обійтися Росії та тим особам, які несуть відповідальність за все, що відбувається в Україні. По-перше, як я вже зазначив у вчорашньому наказі, що підписав два тижні тому, ми запроваджуємо санкції до конкретних осіб, які винні у підриві суверенітету, територіальної цілісності та влади в Україні. Ми чітко наголошуємо, що такі дії матимуть свої наслідки.

По-друге, я підписав новий виконавчий наказ, який збільшує обсяг наших санкцій. Як перший крок, я запроваджую санкції щодо державних службовців та юридичних осіб Росії, які працюють у сфері озброєння, а також щодо осіб, які надають матеріальну підтримку високопосадовцям у російському уряді. І якщо Росія продовжуватиме втручання у справи України, ми готові запроваджувати подальші санкції.

По-третє, ми продовжуємо наші інтенсивні консультації з нашими європейськими партнерами, які сьогодні в Брюсселі вирішили вдатися до власних санкцій проти Росії. Сьогодні увечері Віце-президент США Джозеф Байден вирушить до Європи, де зустрінеться з провідниками країн – наших союзників по НАТО, а саме Польщі, Естонії, Латвії та Литви. Щодо мене, то я поїду до Європи наступного тижня. Наш месидж європейцям буде дуже чітким. Як союзники по НАТО, ми рішуче налаштовані на захист своєї колективної безпеки та залишаємося вірними всім своїм зобов'язанням.

По-четверте, ми продовжимо доводити до відома Росії, що подальші провокації з її боку не призведуть ні до чого, окрім ізоляції Росії та зменшення її ролі у світі. Міжнародна спільно-

та буде і подальше стояти разом та чинитиме опір будь-яким порушенням суверенітету України та її територіальної цілісності, а подальша військова інтервенція в Україну тільки поглибить її дипломатичну ізоляцію та завдасть удару по російській економіці.

У подальшому ми будемо здійснювати наші відповідні кроки у залежності від того, чи буде Росія продовжувати ескалацію конфлікту, чи піде шляхом зняття напруги. Я впевнений, що поки ще існує шлях розв'язання ситуації дипломатичним шляхом задля того, щоб забезпечити інтереси як Росії, так і України. Це включає виведення російських військ з Криму на місця їхньої постійної дислокації, запровадження місії додаткових міжнародних спостерігачів в Україні та налагодження діалогу з українським урядом, котрий вже висловив свою готовність до конституційної реформи по мірі того, як країна готуватиметься до президентських виборів цієї весни.

Але в процесі цих змін ми будемо твердо стояти поруч з Україною та непохитно надавати їй свою підтримку. Як я сказав Прем'єр-міністрові України Арсенієві Яценюкові минулого тижня, Сполучені Штати солідарні з народом України та захищать його право на визначення власної долі. Ми продовжимо роботу з Конгресом США і нашими міжнародними партнерами, та запропонуємо Україні економічну допомогу, яка потрібна їй для виходу з кризи та для покращення життя українського народу.

По мірі просування вперед ми будемо продовжувати пошук шляхів, які можуть допомогти нашим українським друзям відстояти їхні загальні права та їхню безпеку, забезпечити добробут та гідність, на яку вони заслуговують.

Білий Дім,
17 березня 2014 року

Шановні дописувачі!

Щоб прискорити опублікування в газеті Ваших статей, листів та інших кореспонденцій, просимо надсилати їх до редакції електронною поштою на адресу svoboda@svoboda-news.com у форматі DOC.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Енергетики Криму не існує

КИЇВ. – Журнал „Кореспондент“ 15 березня нагадав, що Крим абсолютно залежний від поставок української енергетики та прісної води. „Існує єдина енергосистема України, яка частково перебуває в Криму“, – повідомив експерт Вадим Гламаздин. Єдиний ресурс, яким Крим може забезпечити себе, це газ, який на півострові видобуває державна компанія „Чорноморнафтогаз“. Втім, самопроголошена влада Криму вже заявила про намір „націоналізувати“ цю компанію. Найбільші проблеми у кримчан виникнуть з електрикою та водою. Прожити без України Крим не зможе ще тривалий час. („Кореспондент“)

Зросло виробництво пального

КИЇВ. – Нафтопереробні заводи України у січні і лютому цього року збільшили обсяги первинної переробки нафти на 39.7 відс. проти показників січня-лютого 2013 року, повідомила Державна служба статистики. Виробництво бензини збільшилося порівняно з аналогічним періодом 2013 року на 12.6 відс., дизельного пального – на 44.4 відс. В Україні діє шість нафтопереробних заводів загальною потужністю перероби 51 млн. тонн нафти на рік. На даний час діють заводи в Кременчуку, Одесі та Шебелинці. (УНІАН)

У Д. Фірташа забирають „Азот“

ДУШАНБЕ, Таджикистан. – Таджикицьке антикорупційне агентство звернулося до економічних судів Душанбе з позовом про визнання недійсним договору про створення акційного товариства „Таджик Азот“, 75 відс. акцій якого належать Дмитрові Фірташеві. Таджикицька влада має сумніви щодо законності угоди про створення цього спільного таджицько-кіпрського підприємства. У разі визнання договору незаконним, підприємство повністю перейде під контроль держави. 17 березня суд Відня ухвалив рішення про екстрадицію затриманого 12 березня Д. Фірташа у США. Д. Фірташ відмовився від зустрічі з українськими дипломатами. (Бі-Бі-Сі, УНІАН)

Не пустили в Україну

КИЇВ. – Прикордонники станом на 18 березня не пропустили з Росії на територію України 6,500 осіб, які могли взяти участь в екстремістських заходах на території Криму. Про це повідомив заступник начальника управління прикордонної контролю Олександр Жданенко. Прикордонники продовжують виконувати завдання щодо якісної прикордонної контролю осіб, які прибувають і вибувають з території України. („Укрінформ“)

Не пускають до Росії

КИЇВ. – Від 15 березня при перетині українсько-російського кордону прикордонна служба Росії почала перевіряти наявність грошей для проживання на території Росії чи пред'явлення гарантії надання таких коштів. Згідно з положенням, затвердженим постановою російського уряду, подорожній повинен мати гарантійний лист від сторони, що запрошує, запрошення до Росії, оформлене в установленому порядку, договір про туристичну поїздку, дійсні для виїзду з Росії проїзні квитки. Відсутність цих документів, а також медичного страхування вже послужила підставою для відмови у перетині державного кордону Росії 184 громадянам України. (Радіо „Свобода“)

Виступили проти України

ОДЕСА. – „Телерадіокомпанія „Академія“ почала відверту антиукраїнську пропаганду „За Одесу з Росією“, – заявив 17 березня голова Комітету Верховної Ради з питань свободи слова та інформації Микола Томенко. Програму „Академія“ визначає народний депутат, президент Національного університету „Одеська юридична академія“ Сергій Ківалов. М. Томенко 17 березня зажадав реагування Служби безпеки України на протиправні дії цієї телекомпанії та її засновників. (Інститут масової інформації)

АМЕРИКА І СВІТ

■ Москва опиняється в ізоляції

НЮ-Йорк. – 15 березня в Раді безпеки ООН відбулося голосування за проект резолюції щодо сепаратистського референдуму в Криму. „Головний висновок з цього голосування полягає в тому, що Росія опинилася в ізоляції як в Раді безпеки ООН, так і в міжнародному співтоваристві в цілому“, – сказав Постійний представник Великобританії при ООН Марк Л. Грант. З критикою позиції Російської Федерації виступив і Постійний представник Франції при ООН Жерар Аро, який заявив, що Франція в корені не згодна з позицією Москви щодо Криму. Як відомо, Росія заблокувала проект резолюції стосовно Криму. Китай утримався, а інші учасники голосування висловилися за прийняття документу. (Радіо „Свобода“)

■ Росія зазнає осуду

НЮ-Йорк. – Коментуючи ігнорантну поведінку Росії в Раді безпеки ООН, Постійний представник США при ООН Саманта Павер заявила 15 березня: „У момент прийняття рішення тільки одна рука піднялася проти цих принципів. Росія, ізолювана, на самоті, заблокувала резолюцію так само, як вона заблокувала українські кораблі і міжнародних спостерігачів. Росія поставила себе за межі тих міжнародних норм, які ми розвивали для того, щоб вони служили кращою основою для мирних взаємин між державами. Росія не може змінити статус Криму. Крим – частина України сьогодні, буде частиною України завтра, буде частиною України на наступному тижні і буде частиною України до тих пір, поки його статус не зміниться у відповідності з українським та міжнародним правом“. С. Павер також зазначила, що Росія не може змінити прагнень і долю українського народу і не може відкинути правду про те, що існує широка міжнародна опозиція її небезпечним діям. (Радіо „Свобода“)

■ США проголосили санкції

ВАШІНГТОН. – Президент США Барак Обама оголосив 17 березня про санкції щодо 11 громадян Росії і України. Заходи, спрямовані проти цих осіб, включають заборону на в'їзд до США і заморожування їхніх активів. Серед росіян, проти яких запроваджено санкції – голова Ради Федерації Валентина Матвієнко, віце-прем'єр-міністр Росії Дмитро Рогозін, радник президента Росії Сергій Глазьев, помічник президента РФ Владислав Сурков, депутати Державної Думи РФ Олена Мізуліна і Леонід Слуцький, член Ради Федерації Андрій Клішас. Окрім того, Вашингтон запровадив санкції щодо Віктора Януковича, провідника антиукраїнського громадського руху „Український вибір“ Віктора Медведчука, голови парламенту Криму Володимира Константинова і прем'єр-міністра Криму Сергія Аксьонова. Всього у списку 21 офіційна особа з України та Росії. („Дзеркало тижня“)

■ „Велика сімка“ обійдеться без Росії

БЕРЛІН. – Німецьке видання „Шпігель-онлайн“ повідомило 16 березня, що провідні індустриальні держави світу, об'єднані у „Велику вісімку“ G-8, готуються провести наступну зустріч без Росії. Для проведення наступної плянкової зустрічі керівників держав і урядів країн „Великої сімки“ шукають інше місце замість Сочі, де мало відбутися засідання. Відмова проводити зустріч у червні у Сочі свідчить, що Росія може втратити статус члена G-8. Також повідомляється, що наразі перевіряється можливість проведення запланованих на квітень німецько-російських урядових консультацій. Альтернативне місце зустрічі у червні запропонував британський уряд. В інших учасників G-8 заперечень щодо Лондону не виникло. Якщо ж Президент Росії Володимир Путін не змінить свою позицію щодо Криму, Берлін відмовиться також і від проведення запланованих на квітень німецько-російських урядових консультацій у Ляйпцігу. 18 березня Міністер закордонних справ Франції Лоран Фабіус повідомив про остаточне рішення „Великої вісімки“ призупинити членство Росії в цій організації. („Українська правда“)

УККА вітає підтримку України з боку США

4 березня до „Свободи“ надійшла заява Українського Конгресового Комітету Америки, яку вміщено на цій сторінці.

Український Конгресовий Комітет Америки (УККА) підтримує заяву Державного секретаря США Джона Кері, зроблену під час його офіційної візити в Україну протягом періоду активної агресії та вторгнення до України війська Росії. Нас тішить підтримка, висловлена урядом США для мужнього українського народу та його прихильності до свободи та демократії. Нас це раз запевнив Державний секретар, що звинувачує Росію у захопленні території суверенної України, у її постійному здійсненні політики агресії, залякування та провокацій. Ми підтримуємо кроки, зроблені Сполученими Штатами, що сприяють деескаляції кризи, а також наполегливі заклики до Росії відступитися і вивести свої збройні сили у місця їх постійних дислокацій.

Ми закликаємо США поглиблювати політичну, економічну і дипломатичну ізоляцію Росії, оскільки вона продовжує вести себе як ренегат і держава-агресор. Однак, каральні заходи проти Росії не можуть розглядатися як мета дій США. Питання безпеки та територіальної цілісності України мусить бути вирішене і вторгнення Росії в Україну мусить бути зупинене. Всі варіанти, у тому числі тиск НАТО, пови-

нні залишатися відкритими. Імперіалістичним амбіціям Росії та її вторгненню в Україну має бути покладено край. Росія повинна відмовитися від своїх імперіалістичних амбіцій і вести себе як цивілізований член міжнародного суспільства.

УККА прагне від США незмінної підтримки суверенітету України, її територіальної цілісності та євроатлантичним прагненням. Ми підтверджуємо наші заклики щодо будь-якої можливої односторонньої і багатосторонньої економічної допомоги Україні, в тому числі закликаючи Міжнародний Валютний Фонд і наших європейських союзників забезпечити український уряд необхідним фінансуванням, щоб він міг розпочати реструктуризацію своїх економічних інститутів відповідно до норм Європи. Ми підкреслюємо необхідність створення „Плану Маршала“ для України.

США повинні докладати якнайбільше зусиль для сприяння трансформації зтяжних імперських амбіцій Росії в амбіції демократичної держави. З американською підтримкою територіальної цілісності України проти російської агресії, демократична, незалежна Україна може бути наріжним каменем свободи в регіоні.

Разом вирішуймо проблеми оновлення

До „Свободи“ надійшли відкриті листи науковців з Мюнхену до українських політиків і з Львова – до закордонних українців, які вміщені з деякими скороченнями.

Звертаюся до Вас, як Президент Міжнародної асоціації українців, і разом з Вами радію, що кровопролиття на вулицях Києва припинено. Разом з Вами тішуся, що незабаром постане нова Україна з кращим президентом і кращим урядом, з кращою Верховною Радою. Україна, у якій щоденно виявлятимуть свою щирість, чесність і гідність не лише громадяни України, але й можновладці. Сьогодні, 25 лютого, я звертаюся до Вас, оскільки з тривогою спостерігав, що зроблено й заплановано зробити декілька кроків, які викликають незадоволення громадян України та загострення конфліктів, яких надзвичайно важливо уникнути задля збереження цілісності української держави.

Звертаюся до Вас з великим проханням: уникайте будь-яких кроків, що розділяють, а не єднують народ України! Україна – багатотнісна й багатомовна країна, і це її багатство. Українська мова має бути державною, але всі мови, що поширені на території України, надалі повинні бути захищені якнайкраще. Події останніх тижнів довели всім: українці – це всі громадяни України, незалежно від їхньої етнічності: українці, росіяни, євреї, угорці, румуни, кримські татари, поляки, вірмени та інші. Усі українці мають скористатися рівними правами. Щиро прошу Вас проводити політику, яка однозначно сигналізує, що Ви усвідомлюєте ці очевидні факти. Прошу Вас зробити відповідні кроки і в законодавстві, і у виборі відповідних осіб на відповідні посади на користь і на благо нашої України.

Міхаель Мозер,

професор слов'янської філології, президент Міжнародної асоціації українців, Віденський університет, Католицький університет ім. Петра Пазманя у Будапешті та Пілішчабі, Український Вільний Університет у Мюнхені.

25 лютого 2014 року

У ці дні Україна ховає своїх золотих дітей. Ховає тяжко. Уже немає сліз. Їх виплакано – море. Відпроваджуємо до неба наших хлопців, синів, батьків, братів, друзів. Кращих з кращих. Ви були і є завжди з нами. Особливо у ці темні осінні і зимові місяці ми відчували кожної миті ваш подих, ваше плече, вашу руку допомоги і підтримки. Ми постійно чуємо з різних куточків планети, з різних міст, площ, вулиць цілого світу гаряче серце нашого Майдану, наповнене тисячами добрих корисних справ, таких потрібних у цей важкий для України час.

За нас з вами загинули наші герої, поклали свою чисту жертву. Дух „Небесної сотні“ нині возноситься до Всевишнього. А на нашій землі, залитій святою кров'ю, залишились осиротілі діти, скорботні матері і дружини, родини, які втратили своїх годувальників, свою життєву опору. В шпиталях України – тисячі покалічених.

Звертаємося до вас усіх з проханням підтримати сиріт, вдів, дітей, що чекають ще свого народження у лоні матері. Нехай кожна українська громада, кожен, хто зможе, візьме під свою опіку родину загиблих чи хворого у лікарні, який потребує тривалого лікування. Підтримаймо їх морально, фінансово, нашою щирою опікою! Щоб ніхто з майданівців не залишився на самоті зі своїми проблемами.

Ірина Ключковська,

директор Міжнародного інституту освіти, культури та зв'язків з діаспорою, Львів.

25 лютого 2014 року

КУК закликає захистити Україну

12 березня до „Свободи“ надійшло звернення Конгресу Українців Канади, витяг з якого вміщено нижче.

Конгрес Українців Канади (КУК) вітає заяву провідників G-7 – (Канада, Франція, Німеччина, Італія, Японія, Великобританія, США), а також президентів Ради Європи та Єврокомісії, в якій вони закликають Росію припинити будь-які дії щодо зміни статусу Криму всупереч українському законодавству та міжнародному праву. (...)

КУК повністю погоджується з позицією провідників G7 про те, що анексія Криму Росією суперечитиме низці договорів, в яких Росія виступає учасницею, а також що анек-

сія Криму може мати серйозні наслідки для правового порядку, що захищає єдність та суверенітети усіх держав. (...) КУК закликає вжити заходів щодо виключення Російської Федерації з G-8, у випадку якщо остання не припинить агресію щодо України, надати Україні фінансову допомогу для відбудови економіки, негайно надіслати великомаштабну військову комісію до південної та східної України, які в даний час є об'єктом провокацій та військових інтервенцій з боку Російської Федерації.

В Росії засудили...

(Закінчення зі стор. 1)

„Путіна геть!“, „Геть владу чекістів!“. Головне гасло маршу було попереду на транспаранті головної колони: „За Росію і Україну без Путіна!“.

На проспекті Академіка Сахарова відбулось віче, яке вели Олександр Риклін і Петро Царьков. На сцені були транспаранти „За вашу і нашу свободу!“ (українською мовою) і „Руки геть від України!“, прапори Росії та України. Звучала композиція української групи „Океан Ельзи“.

На площі виступило чимало активістів, котрі засудили діяльність режиму Володимира Путіна, спрямовану на розпалювання братовбивчої війни. Недавно звільнені з в'язниці Марія Альохина і Надія Толоконникова у спільній промові заявили: „Людей арештовують, але ми не повинні зупинятися. Нас підтримує весь світ!“. Микола Ляскин з Партії прогресу ініціював скандування: „Один за всіх і все за одного!“. На захист України виступили Сергій Давидис і Марієта Чудакова. Площа скандувала: „Україна, ми з тобою!“. Майорили синьо-жовті прапори.

Музикант Олексій Паперний сказав: „Не можна прагнути захопати все на світі, це завжди закінчується дуже погано. Не можна воювати і ворогувати з усім світом. Ми хочемо жити у вільній країні. Нам ще ніколи не було так соромно після 1968 року за нашу владу. За вашу і нашу свободу!“.

Ілля Яшин, політик: „Володимир Путін знову розколює нашу країну, зіштовхує нас з братнім народом, натравлює одне на одного. Агресивна, непередбачлива країна, яка претендує на територію сусідньої держави – хіба такою має бути Росія? Ми – патріоти, а Путін – ворог Росії“.

Артист Володимир Федоров: „Київський Майдан – це нова форма соціальної самоорганізації. Я думаю, що це майбутнє усього людства“.

Оксана Мисіна, артистка: „Ми не хочемо війни! Ми хочемо знати правду. Для цього нам як

повітря сьогодні потрібні інтернет і вільне телебачення, які гарантують правдиву інформацію. Ми не хочемо, щоб нам розколювали на своїх і чужих. У нас немає мовних бар'єрів – ми розуміємо один одного!“.

Тарас Козак – інвестиційний банкір і сотник Самооборони Майдану запропонував вшанувати хвилиною мовчання пам'ять Небесної сотні. Він сказав: „Ми запрошуємо усіх росіян до нас в Україну – подивитися на Майдан, поїхати в Карпати, в Галичину. Це неправда, що там погано ставляться до людей, які говорять російською мовою“.

Колишній секретар Союзу журналістів Росії Ігор Яковенко попросив прощення в українців за те, що росіяни „допустили прихід до влади цієї нечисти“ і дозволили використовувати телебачення як зброю масового ураження.

В Києві депутати Верховної Ради, стоячи, аплодували москвичам – учасникам „Маршу миру і свободи“.

В Петербурзі біля Казанського собору відбувся „народний схід“ проти анексії Криму.

В Єкатеринбурзі в антивоєнній акції брали участь до 600 осіб. У вічу брав участь посадник міста Євген Ройзман. Організатори роздали учасникам білі кульки з написом „Я за мир“. Люди прийшли з саморобними плякатами проти анексії Криму та за свободу засобів масової інформації. Плякати стверджували, що Росія теж колись незаконно вийшла зі складу Золотої Орди.

(Переклад з російської мови: Левко Хмельковський.)

Відома правозахисниця Валерія Новодворська під час „Маршу миру і свободи“ у Москві 15 березня. (Фото: Грани.ру)

Світ засуджує...

(Закінчення зі стор. 1)

відхилив їх, як безпідставні, некоректні за своєю логікою“, – наголосив Дж. Байден. Він також попередив, що такі дії Москви „лише приведуть до економічної і політичної ізоляції Росії“.

Міністер закордонних справ Великої Британії Вільям Гейг заявив у парламенті в Лондоні, що Захід не потерпить провокацій, які можуть призвести до вторгнення армії Росії в інші регіони України. Він також назвав дії В. Путіна щодо Криму „анексією“, „захопленням територій“.

„Навіть найбільша кількість брехні та спотворення демократичних процесів і перекручені історичні посилання не можуть замаскувати того, що це є вторгнення у суверенну державу і захоплення частини її територій, без жодної поваги до законів цієї країни і до міжнародного права“, – зазначив В. Гейг.

Канцлер Німеччини Ангела Меркель назвала дії Росії щодо Криму „анексією, що суперечить міжнародному праву“.

Президент Франції Франсуа Оланд закликав провідників Європейського союзу дати „сильну відповідь“ Росії на зустрічі в Брюсселі цього тижня. Він також заявив, що Франція не визнає протиправне „приєднання Криму до Росії“.

Анексію Росією Криму засудили – Польща, Румунія, Молдова, країни Балтії. Негативні реакції світу про ці дії В.Путіна продовжують надходити. Відомо також, що українську кризу та незаконні дії Москви щодо Криму й України у цілому розгляне спеціальна сесія ООН, при-

значена на 20 березня.

Президент США Барак Обама збирає союзників з „Великої сімки“ та Євросоюзу для зустрічі наступного тижня в Голяндії у рамках зустрічі з ядерних питань, щоб обговорити можливі дії на адресу Росії у зв'язку з ситуацією в Україні. До „Великої сімки“ входять США, Канада, Франція, Німеччина Італія, Японія і Велика Британія.

Північноатлантичний альянс призупинив військову співпрацю з Росією та скасував всі спільні військові навчання країн-членів, що плянувалися раніше спільно з Росією. Альянс засуджує анексію Криму з Росією.

Рада Євросоюзу в закордонних справах закликала Росії припинити порушення територіальної цілісності й суверенітету України.

Польща закликала до повного припинення енергетичної співпраці з Росією та назвала дії Москви в Криму „брутальними порушенням всіх міжнародних норм“.

Молдова засудила анексію Криму Росією і попередила, що Москва зробить помилку, якщо так само відреагує на прохання керівництва самопроголошеного Придністров'я щодо приєднання його до Росії.

Румунія заявила, що те, що трапилося з Кримом сьогодні – є порушенням міжнародного права.

Японія оголосила санкції проти Росії внаслідок „великого фарсу“ щодо Криму.

Китай закликав до міжнародного посередництва для мирного вирішення української кризи і збереження суверенітету України.

(Радіо „Свобода“)

АМЕРИКА І СВІТ

■ Дж. Байден відвідав Європу

ВАРШАВА. – 18 березня Віце-президент США Джо Байден прибув до Варшави у рамках дводенної візити до Польщі й Литви, пов'язаної з кризою в Україні. Дж. Байден проведе переговори з Прем'єр-міністром Польщі Дональдом Туском і Президентом Броніславом Коморовським. Він також матиме у Варшаві окрему зустріч з Президентом Естонії Тоомасом Гендріком Ілвесом. Відтак у Вільнюсі Дж. Байден зустріне з президентами Литви і Латвії Далею Грібаускайте і Андрісом Берзиньшем. Мова йтиме про те, як підтримати Україну в нинішній ситуації. („Українська правда“)

■ Москвичі підтримали Україну

МОСКВА. – 15 березня у російській столиці відбувся масовий „Марш миру“, майже 50 тис. учасники якого виступили проти спроб Росії анексувати територію незалежної Української держави. Активісти несли українські національні прапори і скандували „Україно, ми з тобою!“, „Ні війни!“ та інші проукраїнські гасла. (Радіо „Свобода“)

■ Безславний Пхеньян підтримує В. Путіна

ПХЕНЬЯН. – Комуністична Північна Корея стала другою, після Сирії, державою, яка підтримала російську агресію в Криму. Посол КНДР в Москві Кім Ен Джі заявив, що його країна „радіє з прагнення Росії до відстоювання національних інтересів та суверенітету і побудови сильної держави“. („Дзеркало тижня“)

■ Татари просять допомоги

СИМФЕРОПІЛЬ. – 14 березня Меджліс кримськотатарського народу звернувся до Генерального секретаря Організації Ісламського Співробітництва Яду Бін Аміну Мадані з закликом посприяти розв'язанню кризи в Україні. „Сьогодні весь цивілізований світ перебуває в очікуванні потрясіння, які можуть відбутися в результаті подальшого посилення кризи в Криму і протиправного зміни територіальної цілісності України. У стані тривоги за життя своїх дітей, рідних і близьких знаходиться все багатонаціональне населення Криму. У будь-який момент може статися непоправне. Кримські татари, щодо яких комуністичний режим СРСР у середині ХХ ст. здійснив геноцид, ризикують пережити нову трагедію. Просимо Вас використати авторитет і вплив Організації Ісламського Співробітництва для пошуку шляхів мирного розв'язання кризи. Закликаємо Вас бути рішучими в ім'я миру і справедливості, в ім'я збереження життя сотень тисяч людей, що живуть в Криму“. – йдеться в тексті звернення. („Еспресо TV“)

■ В. Путін поспішає

МОСКВА. – Президент Росії Володимир Путін 17 березня підписав указ про визнання Республіки Крим незалежною державою. „Враховуючи волевиявлення народів Криму на загальнокримському референдумі, що відбувся 16 березня 2014 року, визнати Республіку Крим, в якій місто Севастополь має особливий статус, як суверенну і незалежну державу. Даний указ набирає чинності з дня його підписання“, – йдеться в тексті документу. („Українська правда“)

■ А. Меркель В. Путінові не потакає

БЕРЛІН. – Канцлер Німеччини і провідник Християнсько-демократичного союзу (ХДС) Ангела Меркель 17 березня, на засіданні президії ХДС, закликала свою партію дотримуватися жорсткої лінії у взаєминах з Росією. А. Меркель заявила, що потрібно підготуватися до необхідності вжити подальші кроки проти Росії. На її думку, при всій готовності до дипломатичного вирішення конфлікту не треба боятися, в тому числі, і економічних санкцій. Генеральний секретар ХДС Петер Тавбер заявив, що в партії спостерігається однаковість з питання взаємин з Росією. „Президія і правління партії згодні з тим, що ми готові нести відповідальність за введення санкцій, оскільки вони відповідають нашим інтересам і нашій позиції“, – підкреслив П. Тавбер. („Дзеркало тижня“)

Про нові ціни передплати

Від 1 лютого видавець газет УНСоюз впровадив нові ціни передплати тижневиків „Свобода“ та „The Ukrainian Weekly“. Кілька тижнів тому про це було зроблено відповідне оголошення. Ще у грудні 2013 року Екзекутива УНСоюзу розглянула становище з виданням газет і вирішила встановити річну передплату в сумі 80 дол. для членів УНСоюзу і 90 дол. для інших читачів. Раніше передплата становила відповідно 55 і 65 дол. на рік. Підвищення ціни обумовлене зростанням витрат на друкування газет і пересилання поштою.

Фактично за останній час розглядалася можливість видання „Українського тижневика“ („The Ukrainian Weekly“) лише у електронному варіанті. Це не стосувалося „Свободи“. Було обчислено, що вартість друкування і розсилання газети до передплатників сягатиме 110 дол. Ми попередили читачів, що можливо УНСоюз буде змушений підвищити передплату для членів УНСоюзу до 100 дол. і для інших – до 125 дол.

Багато читачів прихильно поставилася до впровадження виключно електронного варіанту англомовного тижневика, але деякі не погодилися з цим. З огляду на це було продовжене друкування „Українського тижневика“ на папері. При цьому був значний ризик, оскільки пошта США з 27 січня підвищила плату за усі поштові відправлення.

Водночас доброю новиною є ціна передплати газети online в сумі 40 дол. на рік. Усі, хто передплачують газету на папері, платитимуть лише на 5 дол. більше, щоб мати також доступ до газети в Інтернеті. Отже, для членів УНСоюзу передплата в двох варіантах становить 85 дол., для нечленів – 90 дол. Перевагою читання online є те, що передплатники не чекатимуть доставлення видань поштою, яке часто буває тривалим.

Варто нагадати, що від 2011 року до 2013 року передплата зберігалася на рівні 55 і 65 дол. попри зростання витрат на видання. Останнє підвищення мало місце у 2011 році, коли річна передплата зросла на 5 дол. Ще раніше підвищення мало місце у 1995 році, коли „Свобода“ усе ще була щоденною до переведення її на тижневик в липні 1998 року.

Нові ціни вже впроваджено. Якщо ви вже маєте передплату, то не мусите додатково висилати різницю, бо відповідний розрахунок буде зроблений адміністрацією при вашому поновленні згасаючої передплати.

Дякуємо, шановні читачі, за постійну підтримку тижневиків „Свобода“ і „The Ukrainian Weekly“. Ми віримо, що економічні реалії не вплинуть на дружнє наставлення наших читачів. Ми також маємо надію, що й надалі будемо отримувати численну кореспонденцію, світлина та інші інформаційні матеріали про життя наших громад. Будьмо в контакт!

ІСТОРІЯ

Докія Гуменна жила Україною

Анатолій Сазанський

19 березня виповнилося 110 років з дня народження письменниці Докії Гуменної. Вона прийшла у світ в містечку Жашків на Київщині (нині – Черкаська область) в селянській родині. Закінчила Ставищанську педагогічну школу та Інститут народної освіти. У 1924 році її перші твори з'явилися друком, тоді ж Д. Гуменна Кузьмінна стає членом Спілки селянських письменників „Плуг“, роботу якої очолював її симпатик на теренах творчих пошуків, згодом репресований більшовиками Сергій Пилипенко (нині в США проживають його доньки – скульптор Міртіла Кардиналовська і письменниця-науковець Ася Гумецька)

Ще в юності я почав цікавитись творчою спадщиною землячки. Я народився в селі Соколівка за декілька верст від Жашкова, багато мандрував в тому краї, по крупинках накопичував знання про цю жінку в умовах тотальної про замовчування її творчої спадщини з боку червоної влади. Лише згодом прийшло розуміння того, що Д. Гуменна вважається однією з найчесніших представниць українського письменництва ХХ ст.

Зараз у миргородській діяспортній бібліотеці її творчість представлена максимально повно, починаючи з перших (вже раритетних) видань. Проте й досі залишається недослідженою її праця в роки німецької окупації України, коли більшовики вже не змогли, а

німецькі окупанти ще не встигли завадити стрімкому відродженню української нації у 1941-1942 роках. Саме тоді Д. Гуменна, як член всеукраїнського проводу „Просвіти“, відбудовувала і організувала українське життя в селах – відкривала школи, хати-читальні, православні церкви.

Саме в цих роках вона змогла організувати низку приватних археологічних експедицій з дослідження Трипільської культури, історії двох Зимових походів армії

(Закінчення на стор. 14)

Поховання Докії Гуменної на українському цвинтарі в Савт-Бавнд-Бруку, Нью-Джерзі. (Фото: Левко Хмельковський)

УНСоюз оголошує приділ стипендій та нагород студіюючій молоді на академічний рік 2014-2015

Кандидати на стипендії або нагороди мусять:

- Бути активними членами УНСоюзу принайменше два роки до 1-го червня 2014 року
- Під час останніх двох років, мати поліс принайменшої вартості \$5,000 (не включає поліс Термінового страхування)
- Бути прийняті на студії до університету в США або в Канаді

Аплікація на стипендію або нагороду від УНСоюзу мусить бути вислана до 1-го червня 2014 року

За точними інформаціями телефонуйте до Головної канцелярії УНСоюзу або відвідайте сторінку „Наші Пільги“ на інтернетній мережі УНСоюзу:

www.UkrainianNationalAssociation.org

UNA, Inc.
2200 Route 10
Parsippany, NJ 07054
800-253-9862 ext. 3011

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич
Редактори: Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800
☎ (973) 644-9510

E-mail: svoboda@svoboda-news.com
Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:
Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: \$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.
Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.
Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністрація / Оголошення	Володимир Гончарик ☎ (973) 292-9800 x 3040 ☎ (973) 644-9510 E-mail adukr@optonline.net
Передплата	Володимир Гончарик ☎ (973) 292-9800 x 3040 E-mail subscription@svoboda-news.com

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

ЗУАДК допомагає потерпілим

В листопаді 2013 року, коли тодішній Президент України Віктор Янукович відмовився підписати Угоду про асоціацію з Євросоюзом, хвиля протестів покотилася по всій Україні, а в Києві постав Євромайдан, де народ висловив свій протест і свої вимоги відносно подальшої долі України.

Впродовж майже трьох місяців багато людей постраждало від насильства влади, посланці якої били та тортували протестуючих. Наприкінці лютого Злучений Український Допомоговий Комітет (ЗУАДК) переслав в Україну понад 300 тис. дол. пожертв для тих, котрі були в передових рядах на ліки, харчі, ковдри, одяг та взуття, лікарські

потреби, медичне обладнання і приладдя, непередбачені видатки при медичній допомозі постраждалим.

ЗУАДК вручив по 1,000 дол. кожній з 37 родин загиблих у „Небесній сотні“. По сьогоднішній день покладжено 37 родин. ЗУАДК і надалі буде допомагати. Комітет продовжує збірку пожертв.

Екзекутива ЗУАДК,
Тел.: 215-728-1630. Факс: 215-728-1631. Електронна пошта: uuarc@verizon.net. Адреса: United Ukrainian American Relief Committee, 1206 Cottman Ave., Philadelphia, PA 19111. Інтернет-сторінка: www.facebook.com/uuarc.

Допоможемо постраждалим на Майданах України

У ці дні, коли ми з тривогою очікуємо новин з України, особливо багато треба не забувати про особисті зобов'язання – про збір та цільове використання фондів на допомогу постраждалим під час української революції. Ця робота вже активно ведеться.

У грудні 2013 року українська лікарка в Чикаго Марія Дмитрів-Капеняк написала знайомим у Києві, в Америці. Відгукнулися лікар з Айови Наталія Кухар, а також Марія Дзюма, донька якої на той момент перебувала на Майдані. Жінки активно почали працювати над пошуком довірених осіб, котрі могли допомагати у зборі грошей, вишукувати поранених, їхніх родичів, збирати інформацію про характер поранень та складати списки необхідного для лікування постраждалих, а також доставляти медичні засоби, препарати до лікарень, чи родичів. Таким чином, було створено Фонд медичної допомоги постраждалим на Майдані.

За два місяці склалася мережа активістів, які невинно працювали. В Україні двоє постійних учасників Майдану діяли на базі головного медичного штабу Ольги Богомолець. Вони збирали відомості про поранених або їхніх родичів, допомагати відправляти за кордон на лікування, спілкуватися з дипломатами інших країн.

Американську ініціативну групу представляють М. Дмитрів-Капеняк, Н. Кухар, Олена Гордон, Марія та Алла Дзюми, Сергій Михайлюк, Ольга Майгутяк, не згадуючи всіх, хто оголосився допомагати. Характер поранень, психологічних травм та й кількість постраждалих стали серйозним випробовуванням для системи охорони здоров'я в Україні. Стало зрозумілим, наскільки важливою є оперативна медична допомога з подальшим лікуванням та реабілітацією. Багатьом людям було надано грошову допомогу адресно, у відповідності до потреб.

Згодом контактні особи в Києві повідомили, що столиця достатньо оснащена медичним обладнанням, там є достатньо допомоги постраждалим. З того часу зусилля активістів Фонду були скеровані на Львів, Івано-Франківськ, Тернопіль, Хмельницький, Коло-

мию. Тобто було вирішено зосередитися на допомозі лікарям у регіонах. Звичайно, найбільше поранених є в київських лікарнях, які краще обладнані і отримують найбільше міжнародної допомоги. Однак, брак необхідних засобів у регіональних медичних закладах ускладнює роботу з великою кількістю поранених, які туди прибувають. Наприклад, невеликий районний шпиталь у Коломиї зараз опікується сімома пораненими в умовах надзвичайного браку необхідних ресурсів. Тому Фонд зосереджується на забезпеченні регіональних лікарень не лише ліками, але й усім необхідним хірургічним знаряддям.

У процесі роботи Фонду виникла ще одна ініціатива – Adopt Maidan Family, яка полягає у знаходженні людей, сімей, груп людей, які бажують взяти під опіку пораненого або сім'ю постраждалого чи загиблого. Таким бажаним буде надана уся можлива інформація про таку людину чи сім'ю, а також про їхні потреби. Фонд налагодить постійний контакт з опікунами і надаватиме допомогу впродовж наступних півроку або року, залежно від потреб людей під опікою.

Активісти Фонду С. Михайлюк, О. Майгутяк, А. Дзюма, М. Дмитрів-Капеняк продовжують невтомно спілкуватися з журналістами телевізійних каналів та газет, розповідаючи про те, що насправді відбувається в Україні, закликаючи увесь світ підтримати українців у процесі побудови нового суспільства та оборони цього новотворення від агресорів.

Пожертви можна складати на рахунок 163619 Medical Fund Maidan в Кредитній спілці „Самопоміч“ або на (можна розрахуватися кредитною картою) <http://www.gofundme.com/medicalmaidanukraine>.

Інформація про Фонд є на Фейсбуці: <https://www.facebook.com/maidanmedicalusa>.

Можна звертатися до Ольги Майгутяк, відповідальної за зв'язки з громадськістю на електронну адресу: medinterukraine@gmail.com.

Світлана Іванишин-Угриня,
редактор веб-платформи UA Modna, Чикаго

Душа Тараса Шевченка з нами

На запитання „Що є для мене Тарас Шевченко?“ я хочу відповісти спомином про те, як у липні 2012 року потрапила в грозу. І прийшов вірш:

*Довго небо грозилося,
Хмари наганяло,
Гуркотило, мов знехотя,
Та й на силі стало:
Як рвонуло!
Як блиснуло!
Як сійнуло градом!
Розродилось не дощем –
Просто водоспадом!
Наче сповідь піднебесна,
Злива ця безкрая.
А внизу вода вирує,
Бульбить, закипає...
Незупинна, незборима
Ця вода святая –
Все змиває, усе зносить,
Ради не питає.
Може, так і ти, терплячий,
Бідний мій народе,
Зрієш, сили набираєш
Перед власним сходом?
Досить довго запрягати!
Пора б і рушати!
Зачекалася вже Мати
Заблудлих синів своїх.
Час, нарешті, зрозуміти –
„Ким, за що закуті“,
Хто ми є у цьому світі,
Ким повинні бути
У своїй таки господі,
Мудрий мій народе!
Та й нарешті збудувати
Лад і правду в своїй хаті.
Не чужими, злодійськими –
Власними руками
Тоді Мати усміхнеться,
Україна-мати,
І душа Тараса буде,
як в словах його пророчих –
і з Богом, і з нами.*

Коли рушив Євромайдан, я зрозуміла, що це був не просто вірш, це була програма, спущена водою з Неба. Поезія – це провидіння, ясновидіння. І вона, ця програ-

Олександра Теліженко. „Душа Тараса Шевченка з нами“.

ма, здійснюється повним ходом. Зі сцени Майдану на всю Україну було озвучено „ким закуті“. А от за що – для цього молоді потрібно ще усвідомити усі витки визвольних рухів українців за цілих 360 років! Але дивовижно – проснувся український ген! – і наша молодь, як за Шевченком: „зелені пагони ростуть. І виростуть...“. Виросли! Як сказав в одному з інтерв'ю Андрій Парубій – „ожило колективне несвідоме“.

Я впевнена – душа Тараса Шевченка з нами. Не образ, не символ. Жива енергія душі Кобзаря, Пророка нашого – з нами. Вона ніколи нас і не залишала. Вона диригує процесом. Т. Шевченко веде нас до великого подарунку на своє 200-річчя, щоб його натруджена душа змогла, нарешті, „все покинути і полинити до самого Бога“, де і належить бути душі Генія.

Дорого, кров'ю обраних оплачено ці здобутки. Залишилося навести лад і правду в своїй хаті, але власними руками. А це ж не просто, бо так багато поряд нас і поміж нас „не нас“. Селекціонування українців впродовж багатьох років так просто не виправити. Але ж з нами наш пророк. Тож боротьба продовжується.

Олександра Теліженко,
Черкаси

Альбом як допомога

Відома мисткиня Катерина Кричевська-Росандіч з Каліфорнії надіслала до „Свободи“ шість примірників свого нового альбому „Vasyl V. Krychevsky and Kateryna K. Rosandich“, виданого у Кліфтоні, Нью-Джерзі. Вона попросила редакцію продати ці альбоми, а гроші вислати на допомогу потерпілим від свавілля влади Віктора Януковича на Євромайдані.

Альбом можна придбати за 40 дол. (плюс 3 дол. на пересилання), звернувшись на адресу: Lev Khmelkovsky, Svoboda, 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany NJ 07054.

Також мисткиня прислала три календарі на 2014 рік мистецької студії Наталії Тягло з малюнками українських дітей Каліфорнії (по 10 дол.).

Василь Кричевський. „Крим“. Олія. 1924. Ілюстрація з альбому.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Молодь зустрілася з членом Конгресу США Керол Малоні

Віктор Курилик

НЬЮ-ЙОРК. – 8 березня у приміщенні Українського Конгресового Комітету Америки відбулася прес-конференція та зустріч з українською громадою представниці Конгресу США від Нью-Йорку Керол Малоні. У своєму офіційному зверненні вона висловила підтримку українському народові та розповіла про ті зусилля, які робить американська влада задля найскорішого врегулювання військової інтервенції Росії в Україну.

Зокрема, позитивно було вирішено питання про виділення 1 млрд. дол. на підтримку економічних реформ в Україні. Відмова від участі у зустрічі Великої вісімки у Сочі є лише невеликою частиною інших санкцій, які американська влада запроваджує зараз чи запровадить найближчим часом у разі поглиблення кризи.

Спідка Української Молоді (СУМ) в Нью-Йорку ім. генерала-хорунжого Тараса Чупринки взяла активну участь у цьому заході. Виступаючи перед центральними телеканала-

ми CNN, NBC, ABC, Fox 5 News та місцевим Channel 12, Максим Коген передав свої почуття щодо подій в Україні – трагічної загибелі „Небесної сотні”, втечі Президента Віктора Януковича, військової агресії Росії проти територіальної цілісності України та загрози, які вона несе для світу.

Від Крайової управи СУМ виступила Леся Гаргай, яка у своєму слові відзначила, що сумівці США були і є активними учасниками протестів на підтримку Євромайдану не тільки в Америці, а в Україні. Дехто з сумівців виїздив в Україну, щоб підтримати мирний протест й стати учасником масової самоорганізації українців у боротьбі проти диктатури та антинародного уряду.

Юнацтво СУМ також стало коментатором подій в Україні для американців на центральних телеканалах, а деякі коментари потрапили до „Нью-Йорк Таймс”.

Віктор Курилик – пресовий референт Крайової Управи СУМ

Учасники прес-конференції Керол Малоні в Нью-Йорку. (Фото: Віктор Курилик)

Допомагаймо Україні творити майбутнє

ЕДМОНТОН, Альберта. – Українці в Україні та поза її межами святкують перемогу демократії, водночас оплакуючи загибель своїх братів та сестер. Разом з тим в Україні на порядку денному постали проблеми, що вимагають негайного вирішення, зокрема – створення дієвого демократичного уряду, поліпшення стосунків з Російською Федерацією, керівництво якої підозріло дивиться на політичні зміни в сусідній країні, приборкання сепаратистських настроїв на сході України та в Криму, і пошук шляхів виходу з економічної та фінансової кризи.

Канадський інститут українських студій (КІУС) продовжує пильно стежити за ситуацією в Україні та аналізувати її, водночас переслідуючи чисто наукові цілі та виконуючи свій громадський обов'язок. КІУС є науковою установою, яка не займається простим розповсюдженням інформації та найостанніших новин. КІУС бачить своє завдання саме у пошуку нових можливостей для ознайомлення науковців та широкої громадськості, як в Канаді так і поза її межами, з найновішими підходами до аналізу подій і тенденцій, експертними оцінками та перевагами, притаманними сучасним соціальним мережам.

КІУС відчуває зацікавлення з боку наших партнерів та прихильників у тому, що зараз відбувається в КІУСі та у тому, якими є наші найближчі пляни. З того часу, як в Україні розпочалася політична криза, експерти інституту Дейвід Марплз та Тарас Кузьо, разом з співробітниками КІУС Френком Е. Сисиним, Богданом Гарасимівим, Богданом Клідом, Марком Р. Стехом, Ярославом Баланом, Дерекком Фрейзером та Володимиром Кравченком взяли участь у більш ніж 130 інтерв'ю на запрошення від інформаційних агенств, радіостанцій та редакцій газет, як канадських, так і закордонних: Сі-Бі-Сі, Сі-Ті-Ві, новин світового телебачення Бі-Бі-Сі, Сі-Ен-Ен, Ей-Бі-Сі, Радіо Австралії, „Аль Джазіри”, газет „Вашінгтон Таймс”, норвезької „Дагбладет”, датської „Екстрабладет”, італійської „Ля Стампа” та інших медіа-осередків.

КІУС зараз працює над тим, щоб надати можливість всім зацікавленим особам ознайомитись з деякими з цих інтерв'ю, викорис-

товуючи медіа-ресурси інституту.

Поряд з вже діючою сторінкою „Фейсбук” КІУС нещодавно запровадив також власну сторінку „Ютуб”, на якій розміщуються відео-матеріали про лекції та семінари КІУС, інтерв'ю, що містять експертні оцінки подій тощо. На даний момент всі розміщені на цій сторінці матеріали стосуються подій в Україні. Надалі КІУС планує розміщувати матеріали про діяльність інших програм та інші проекти КІУС. Читачі мають змогу ознайомитись з цими записами або натиснувши на позначку „Ютуб”, яка розташована на головній сторінці веб-сайту КІУСу (<http://www.ualberta.ca/CIUS/>) або шляхом введення адреси сторінки „Ютуб” КІУС (<http://www.youtube.com/channel/UCjHj-JpnElzXCZ8SbliMs2Q>).

З метою розібратися у причинах політичної кризи в Україні та її можливих наслідках Канадський інститут українських студій (КІУС) при Альбертському університеті запросив кількох відомих експертів – Олексія Гараня, Аманду Пол, Т. Кузя та Богдана Нагайла – взяти участь у симпозиумі „Після Вільнюсу: куди йти Україні?”, який відбувся 30 січня.

Сьогодні перед українцями в Україні стоїть важке завдання докорінної перебудови політичної системи країни, оновлення уряду, відновлення економічного зростання та врегулювання відносин з Росією. Сучасну історію взаємин між Україною та Росією неможливо вповні зрозуміти, якщо залишити поза увагою чинник природних ресурсів, який часто застосовується Росією для вирішення своїх політичних завдань на міжнародній арені.

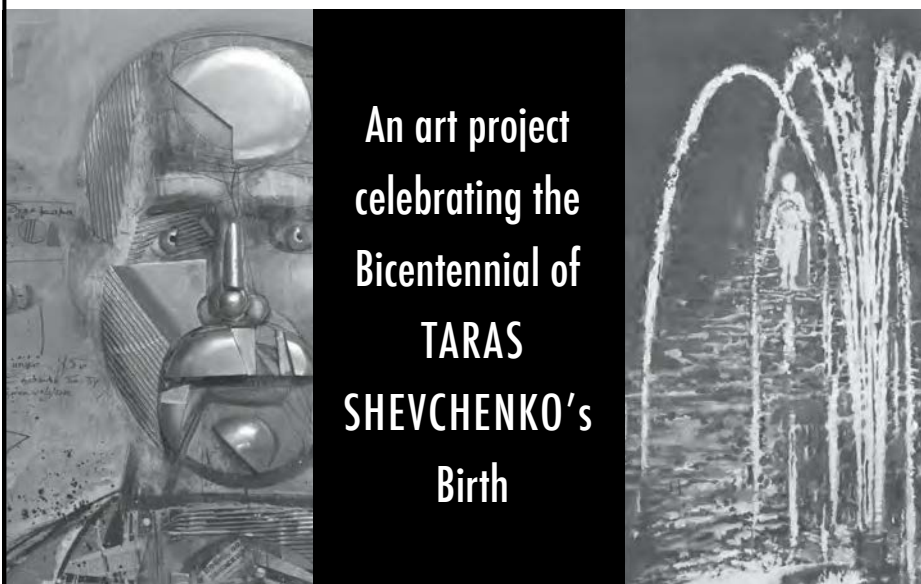
12 березня д-р Маргарита Балмаседа, яка є професором з дипломатії та міжнародних відносин Університету Сетон Гол та дослідницею Українського Гарвардського інституту, виголосила доповідь „Політика енергозалежності: Україна, Білорусь, та Литва між власними олігархами та тиском з боку Росії: презентація книжки на цю тему та обговорення сучасної політики з енергетики.” Цю подію організовано за сприяння Центра політичних та регіональних студій КІУС, який стоїть на чолі досліджень сучасної України.

КІУС

ART
AT THE INSTITUTE

Petro Bevza Mykola Zhuravel

FOLLOWING THE INNER LIGHT
МИ ПРОСТО ІШЛИ

An art project
celebrating the
Bicentennial of
TARAS
SHEVCHENKO's
Birth

March 27 – April 20, 2014

UKRAINIAN INSTITUTE OF AMERICA
2 East 79th Street, New York, NY 10075
Tel: 212-288-8660 • www.ukrainianinstitute.org

Шановні дописувачі!

Просимо до надісланих електронною поштою до редакції статей та вісток додавати Ваші ім'я та прізвище, адресу, число телефону, службову чи громадську посаду.

Редакція

ПЕРЕЖИТЕ І НЕЗАБУТЕ

Мій батько бачив Голодомор

Віктор Рудь

Для дитини ідея була захоплюючою. Я справді міг тримати в одній руці частину слона. На думці в мене була вставка з слонячого ікла на ручці старої складаної бритви – з бідної жменьки речей, що їх моїм батькам вдалося забрати з собою, коли вони біженцями втікали на Захід під час Другої світової війни. Гарячу уяву дитини ще більше розпалювало батькове застереження, що до бритви не можна торкатися, навіть дивитися на неї. Ще пройшло б багато десятиліть, поки я дізнався б про інше її призначення, якому, на щастя, не судилося здійснитися.

Мій батько був родом з села Нехвороща Полтавської області. Моя мати – з околиць Харкова. Те, що їм довелося пережити за часів російської та німецької окупації, мало чим відрізнялося від переживань десятків мільйонів їхніх співвітчизників. Спільним був також їхній біль і небажання говорити про це. Як і інші, мої батьки зазвичай більше говорили лише з тими, хто пройшов через той самий вогонь, а наступні покоління часто дізнавалися лише фрагменти, уривки жахливих подій і розпачливих рішень.

Та дуже повільно, через багато десятиліть, життєва історія мого батька таки розкрилася. Це історія про зростання в державі, яка з самого початку була терористичною за своєю суттю. Це історія, що на довершення всіх інших жахів була ще й історією Голодомору. Історія, яка знищує мерзенний обман, що його виголошують ті, хто заперечував колись або заперечує тепер факт Голодомору. Для всіх українців, в Україні і в діаспорі, ця історія ставить питання: „А що тепер?“

Переживши Сталіна, а потім Гітлера, мої батьки прагнули свободи і бачили США своїм спасінням. Спочатку їм довелося пережити ще третє людоловство. Цього разу з боку американських військ, яким було наказано повернути до Радянського Союзу доведену до розпачу, тремтливої масу третьосортних людей, які вже зазнали ні з чим незрівнянних переслідувань. Наказ Головного управління європейського підрозділу Збройних сил США від 4 січня 1946 року був сформульований чітко: „Силою, якщо необхідно“. У таборах переміщених осіб розпочалися самогубства.

Мій батько та його друг Славко знайшли мотоцикл (батько вважав, що це незначна плата за його попередню рабську працю в Німеччині) і погнали вздовж і поперек Баварії, знімаючи дорожні знаки, щоб загнути в глухий кут кочівні загони американських вояків та їхніх поплічників з НКВД. Мій батько запрягся, що його не візьмуть живим ні американські солдати, ні НКВД. Порятунком для нього мала стати інкрустована слонячою кісткою бритва. Він потай носив її, куди б не пішов, протягом декількох років, проведених у Німеччині. Врешті-решт вона відкрито потрапила до речей, коли мої батьки сіли на корабель до Америки. Більше він до цієї бритви не торкався ніколи.

Зраджуючи своєму звичному небажанню говорити, мій батько якось розповів, як його батька, мого діда, заарештували та ув'язнили в сільській тюрмі, а потім вивезли до ганебної Луб'янської в'язниці в Москві. Звідти він уже не повернувся. Його батько і дядько роками раніше виступили в оборону України, воювали проти окупаційної Червоної армії. Оскільки мій дід ще й був сільським листоношею, його ім'я врешті з'явилося в списку людей, яких збиралися ліквідувати.

Підповзаючи вночі до зовнішнього вікна в'язниці, де, як він думав, тримали його батька, мій тато чув пронизливі крики іншого „ворога народу“ – жінки, чії руки запихали в казан з окропом, аж доки шкіра на них повністю не злізла. „Знімання рукавиць“ була улюбленою розвагою катів. Настя була вчителькою початкової школи, де вчився мій батько, а заарештували її за намір розмовляти з своїми учнями рідною українською мовою.

Коли батькові минуло 90 років, його минуле почало дедалі більше мучити його. Усе менше й менше перепочинку, усе більше й більше жорстокості. Уночі, вдома і в лікарні, він гукав власних матір та батька, іноді плачучи.

Одного разу, коли батька перевозили до його

лікарняної палати, він почав так сильно тремтіти, що затрусилася каталка. Медсестра і допоміжний персонал розгубилися. Він був тепло вкритий. Однак його очі металася в страху. Він прошепотів мені: „Біжи додому й візьми грошей. Беруть мене на страту. Я мушу відкупитися“.

Іншого разу лікарня спробувала пристосуватися до його слабкої англійської мови, признавши йому російськомовну медсестру, доглядальницю або лікаря. Почувши російську мову, мій батько знову починав труситися. Доводилося пояснювати медичному персоналові різницю між Росією та Україною. Аж тільки тоді зачало до них трохи доходити.

В 2013 році, перед Днем подяки, мій батько ще раз пережив події, свідком яких став, коли дід його родини оточив загін НКВД, після чого заарештували його батька. Вдома, вночі, він шкутильгав на милицях від одного вікна до іншого, визиравши привидів, а посеред ночі задніми дверима покинув хату. Він просто втік. Ми знайшли його вранці в калюжі (не міг підвестися) навскрїзь мокрого під крижаним листопадним дощем.

Найбільше його переслідував Голодомор. З дитинства пам'ятаю, як батько запитував: „А чи є шматок хліба?“. Ось і все. Лише хліб. Навіть після великодньої чи різдвяної вечері, навіть після вечері Дня подяки.

Мені випало якось почути, як батько описував одну подію своєму другові. Мій батько був тоді 16-річним підлітком і разом з двома старшими братами бачив, як сусід увійшов, спотикаючись, до їхньої хати, несучи мішок з чимось. Сусід поставив мішок на підлогу і з нього викотилася людська голова. Викрадення людей стало джерелом харчування. Голодомор лютував на повну силу. Сусід не вижив. За два тижні сам помер з голоду.

Через два місяці після „втечі“ на День подяки я приготував батькові вечерю з м'ясним сосом. Він сидів нерухомо, а на очах виступили сльози. Потом запитав пошепки: „Чому ти дав мені людське м'ясо?“

А що ж сказав мій батько про висміювання та зневаги навколо Голодомору? Ми це вже чули: „Голоду насправді не було. Не таким уже й важким він був“. Для нього весь період російського правління в Україні був суцільним воєнним злочином.

Тому для мого батька Голодомор виходив за межі геноциду. Це явище, яке неможливо було описати, оповите одним масивним безперервним воєнним злочином. Він вважав, що характеристика Голодомору як геноциду, яку висловив автор Конвенції ООН про запобігання злочину геноциду Рафал Лемкін, є заниженою і тому неповною. І все це просто тому, що для Голодомору ще не винайшли точнішої характеристики, крім вихолощене поняття «геноцид». За кількістю жертв і руйнуванням характеру, психології народу, його відчуття власного «я», з погляду того, як дійшло до самої прірви знищення нації, з огляду на те, що він досяг своєї цілі, а його наслідки й досі, через 80 років, є настільки очевидними, Голодомор не має аналогів в історії людства. Мій батько оспоролював ідею, що це якось неправильно порівнювати інші масові вбивства. Але чому? Без порівняння, казав він, не може бути навчання. У Вірменії, Косові чи Камбоджі масові вбивства невинних не привели народ до межі вимирання як національно свідомої групи людей з тим результатом, який бачимо сьогодні в Україні. Голодомор, що лютував протягом дев'яти місяців, поховав ідею української незалежності на довгі покоління. Голодомор вивергнув неприємних, загальмованих калік, які вештаються Україною сьогодні. Настільки неприємних та загальмованих, що хоч Україна і є сьогодні номінально незалежною, в основі своєї це не українська держава.

Неодноразово, протягом багатьох десятиліть мій батько журився над питаннями: що трапляється, коли понад половину століття тебе змушують ходити строем на парадах, радісно поклонючись вбивцям твоєї родини; коли тебе змушують вірити, що твоя сім'я заслужила, щоб її вбили, або що їх не вбили, а вони просто якісь дивовижним способом зникли; коли ти не

Василь Рудь у післявоєнних роках в Німеччині.

можеш їх оплакати, тому що тобі не слід побиватися, бо ж нема над чим; коли ти боїшся прошепотіти бодай слово своїм дітям і внукам, коли навпаки мусиш подавати їм огидну брехню і переконувати їх у правдивості заперечень ката? Що трапляється, коли немає ні визнання страшної правди, ні прохання про вибачення, ні щирої каяття, ні покарання? Від будь-кого? Ніколи. Відшкодування? Ти спотворений і становиш зірковий приклад Стокгольмського синдрому – жертва, яка ототожнює себе зі своїм мучителем. Ти стаєш нацією, що засуджує тих, хто засуджує катів тієї ж нації, ти заперечуєш свою власну трагедію як жертви, ти накидаєшся на тих, хто намагається віднайти місця поховання твоєї родини, а тим часом сумуєш як за несправедливо звинуваченими за тими, хто випотрошив твою сутність.

Мій батько повільно хитав з недовірою головою, ніби то якось навіть шкодуючи тих, хто заперечував існування Голодомору. Хоча мій батько був дуже далеким від ученості, він опису-

(Закінчення на стор. 19)

Пресфонд „Свободи“ за січень 2014 року

\$	NAME	LOCATION
100	KOMICHAК, MICHAEL	MC KEES ROCKS, PA
55	PUHACZ, IHOR	MACUNGIE, PA
45	BOJCZUK, MARIA & MYKOLA	DRESSIER, PA
	WOLOWODIUK, WOLODYMYR	CHATHAM, NJ
40	KAZANIWSKYJ, OREST	ORLAND PARK, IL
	MASIUK, GEORGE	ALEXANDRIA, VA
35	SAWYCKY, ROMAN	CROTON ON HUDSON, NY
25	BOHONOWYCH, ROMAN	MT PLEASANT, SC
	DUBININ, SVETLANA & WASILY	DEL MAR, CA
	PROCYK, WOLODYMYR	ASTORIA, NY
	RAK, WOLODYMYR & ANNA	NEW YORK, NY
	SYDORAK, JAROSLAW	HILLSBOROUGH, CA
20	BEREGULKO, PAVLO	COLUMBIA, SC
15	BARON, DARIA	JACKSONVILLE BCH, FL
	BURAK, LYUBOV	EASTON, PA
	FEDOR, MYCHAJLO	FLEMINGTON, NJ
	MIRCHUK, IHOR	EASTON, PA
	RIPECKYJ, YURI	EAU CLAIRE, WI
10	BILYK, MICHAEL & STANISLAVA	BASEHOR, KS
	CHPYTKO, MARIA	CHICAGO, IL
	KRISA, IRYNA	PARMA, OH
	KUTYNSKY, JAROSLAW	HALLANDALE BEACH, FL
	MELNYCKY, PETER	WINNIPEG, MB
	PAWLOWYCH, LUBOMYR & IRENE	UNION, NJ
	SAPOROSCHENKO, MYKOLA	CARBONDALE, IL
	WOLOSCHUK, PETER	DORCHESTER, MA
	WOROBEC, ALEXANDER	FLUSHING, NY
5	KAWCZAK, BOHDAN	SALEM, NJ
	LOZA, ULANA	BUFFALO, NY
	POLANSKA, JULIA	ELIZABETH, NJ
	ROSYNSKY, VICTOR	ORTONVILLE, MI

TOTAL FOR JANUARY: \$690

Щиро дякуємо всім жертводавцям за підтримку пресфонду „Свободи“!

ДО 200-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

В усьому світі вшанували Тараса Шевченка

Тарас Шевченко – поет слова правди

До 200-ліття дня народження Тараса Шевченка Український Конгресовий Комітет Америки 8 березня надіслав до „Свободи“ вміщену нижче відозву „Борітеся – поборете!“

Відзначаючи 200-ліття нашого національного пророка Тараса Шевченка треба згадати, що Шевченко пережив лихоліття рабства, неволі та національного упослідження. У своїй творчості Т. Шевченко немов озвучив плач пригноблених і своїм вогненным словом наголосив багатомірність національної і соціальної драми, представляючи народ України в усіх його проявах. Т. Шевченко закликав народ: „Свою Україну любіть. Любіть її... Во время люте, в остатню тяжкую минуту за неї Господа моліть“.

Закликаючи народ любити свою батьківщину, Т. Шевченко з боєм писав про занепад українського суспільства під чужим, московським, пануванням. Т. Шевченко бачив проблему українського народу не тільки в чужих окупантах, він особливо боляче писав про своїх запроданців, в яких не було нічого святого, які використовували народ для свого збагачення. Саме про них писав Т. Шевченко: „Люде, люде! За шмат

гнилої ковбаси у вас хоч матір попроси, то оддасте“.

Немов пророк Єремія Т. Шевченко плакав над руїною своєї батьківщини та свого народу, який не зміг оборонити своїх прав. Дивлячись на те трагічне життя українського народу, Т. Шевченко писав: „А ми дивились та мовчали... Німії, подлії раби!“.

Саме до них звертався Т. Шевченко: „Схаменіться, недолюдки, діти юродиві! (...) Схаменіться! Будьте люде, бо лихо вам буде: розкуються незабаром заковані люде; настане суд!“.

Т. Шевченко – поет слова, правди, волі, слави і любови.

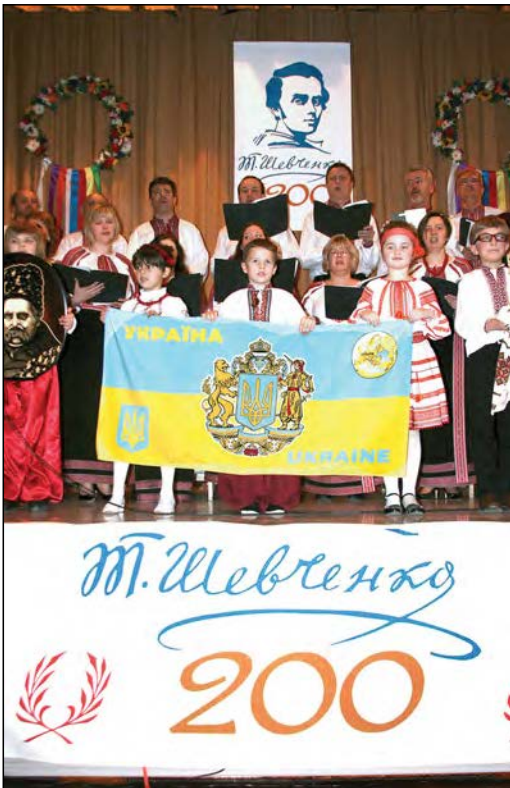
Саме тепер, у 200-ліття народження Т. Шевченка, його слово стало зброєю на Майданах України, а зокрема в Криму, де народ став в обороні своїх громадських та національних прав, проти агресії тирана – Росії. Нехай слова Т. Шевченка закликають усіх стояти об'єднано і сильно з нашими братами і сестрами в Україні у боротьбі з їхнім окупантом.

ПЕРТ-АМБОЙ, Нью-Джерзі

Левко Хмельковський

У залі школи при Українській католицькій церкві Успіння Пресвятої Богородиці 9 березня відбулося урочисте відзначення 200-річчя від дня народження Тараса Шевченка.

Про життя та творчу спадщину поета розповіли Ірина Борса та Андрій Вовк, супроводжуючи виступ прозорками. Окрасою концерту був спів хору „Боян“ під керівництвом Алли Коростіль, у концерті виступили з піснями жіночий та чоловічий склади цього хору.

Фінал свята на честь Тараса Шевченка. (Фото: Левко Хмельковський)

Концерт вели А. Коростіль та Богдан Дидик.

Вірші Т. Шевченка та Лесі Любарської читали Оля Листюк, Галина Ступак, Роман Борса, А. Коростіль, а Б. Дидик деклямував власний вірш „Величаймо тую славу“. Ірина Стремська виступила з власною піснею „Шевченківські рядки“. Співали дуетом Анна Лоренс і А. Вовк, до яких у пісні „Садок вишневий“ приєдналася Ксенія Яворська, котра виступила також з піснею „І багата я“. І. Стремська, А. і Степан Коростілі виконали пісню „Молитва за Україну“. Присутніх зворушила вистава за поемою Т. Шевченка „Наймичка“, у якій брали участь І. Стремська, А. Коростіль, Марія Шкільна, Б. Дидик, Роман Брик, Роман Борса, Василь Кичула.

На завершення свята було вшановано пам'ять „Небесної сотні“. Фотографії полеглих на Євромайдані у Києві утворили галерею слави у залі. Хор „Боян“ заспівав пісню „Вольная воля“ Арнольда Святогорова на слова Юрія Близнюка. Перед хором підлітки та діти винесли прапори України та її революційних рухів, символи молоді держави, різьблений портрет Т. Шевченка, пшеничне колосся.

Парох церкви о. Іван Турик у промові прославив Кобзаря, розповів про боротьбу України за кращу долю і закликав вшанувати героїв Майдану хвилиною мовчання при схилених на знак жалоби прапорах, виконати Гімн України.

Парох також подякував усім організаторам вшанування великого поета, а особливо підкреслив творчу діяльність А. Коростіль, яку він назвав народною артисткою парафії.

НЮ-ЙОРК

Ксенія Ференцевич

8 березня відбувся величавий концерт учнів Школи українознавства Об'єднання українців Америки „Самопоміч“, присвячений 200-літтю від дня народження Тараса Шевченка.

Свято „Поклін тобі, Тарасе“ відкрив директор школи Іван Макар словом про Великого Кобзаря. Вступне слово заключено спільною молитвою і хвилиною мовчання в пам'ять полеглих на Євромайдані.

Програма, якою провадила вчителька історії Валентина Глушак, охоплювала багато творів Т. Шевченка, його поеми, пісні, оригі-

нальні розповіді про життя Т. Шевченка, „Як ми розуміємо Шевченка“ і „Від Шевченка до Майдану“. На кінець, під керівництвом вчительки співи Елі Романишин, учні заспівали „Заповіт“. Акомпаніювала піаністка Настя Антонів.

Виставка автопортретів Т. Шевченка вітала публіку при вході до концертної зали. Експозицію „Шевченко – художник“ представив вчитель-художник Михайло Барабаш. У ній були копії 10 автопортретів, виконані різною технікою.

Від світлички, що діє під проводом 83-го відділу Союзу Українок Америки, до матуральної класи, кожен показав пошану генієві української літератури.

Свято завершилося співом гімну України.

Учасники вшанування Тараса Шевченка на шкільному святі в Нью-Йорку. (Фото: Тарас Гураль)

БАТ-ЯМ, Ізраїль

Світлана Глаз

В Українському культурному центрі Ізраїлю Посольство України в Ізраїлі 6 березня організувало вечір, присвячений 200-річчю від дня народження Тараса Шевченка. Присутні ознайомилися з творчістю великого Кобзаря, заспівали пісні на його слова, прослухали розповідь професора Єрусалимського єврейського університету Вольфа Московича про маловідомі епізоди життя Т. Шевченка.

В. Москович згадав висловлювання одного з організаторів єврейської держави Зеєва Жаботинського про творчість українського поета, який знав і поважав творчість Т. Шевченка і дав йому високу оцінку. Притвівав присутніх Посол Украї-

ни в Ізраїлі Генадій Надоленко. Він, зокрема, сказав: „Сьогодні, в такий важкий для України час, Шевченківська поезія звучить по-новому і так актуально, ніби написана вчора. Вірші, поеми Великого Кобзаря об'єднують українців усього світу і допомагають зробити їм правильний вибір“.

У виконанні аматорів з міста Аріель прозвучали пісні на слова Т. Шевченка „Реде та стогне Дніпр широкий“, „Заповіт“ та українські народні пісні. Була розгорнута виставка репродукцій Т. Шевченка-художника.

Українська громада Ізраїлю підготувала низку заходів до ювілею Великого Кобзаря, які відбудуться у березні-травні в різних містах Ізраїлю, де живуть українці і завершаться в Єрусалимі вечором поезії ізраїльських поетів, які пишуть українською мовою.

Самодіяльні співаки з Аріелю виконують пісні на слова Тараса Шевченка. (Фото: Світлана Глаз)

ДО 200-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

САВТ-БАВНД-БРУК, Нью-Джерзі

Левко Хмельковський

Вчителі та учні Школи українознавства 8 березня в будинку Сестрицтва Покрови Української православної церкви св. Андрія влаштували свято на честь 200-річчя від дня народження Тараса Шевченка.

На свято до дітей прийшли Митрополит Української Православної Церкви США Антоній, Єпископ Даниїл, оо. Юрій Сівко та Василь Пасакас, голова Шкільної ради при УККА Євген Федоренко, Зенон Галькович з Української федеральної кредитової спілки з колегами та інші.

Гостей привітала і розповіла про Т. Шевченка директор школи Гали-

на Маринець. Діти разом з Єпископом Даниїлом виголосили молитву „Отче наш“. Потім почався концерт, у якому діти читали вірші й співали. Програму підготували вчителі співи Оксана Наливайко і Соломія Тимчишин за сценарієм Надії Гакало.

Зворушливим фіналом стало вшанування пам'яті полеглих на Євромайдані у Києві з показом їхніх фотографій. На екрані Сергій Нагорян в останній день свого життя прочитав уривок з поеми „Кавказ“ Т. Шевченка.

З. Галькович вручив Г. Маринець грошовий дарунок школі від кредитівки. Єпископ Даниїл виголосив слово на підтримку України та української мови, запросив усіх увечері 30 березня на Поминальну службу і хресний хід у Савт-Бавнд-Бруку на честь „Небесної сотні“.

Митрополит Антоній, Єпископ Даниїл та Галина Маринець серед дітей. (Фото: Левко Хмельковський)

КИЇВ

На вшанування 200-ліття Тараса Шевченка з ініціативи ОУН та громадського об'єднання „Українська справа“ 6 березня розпочато всеукраїнську акцію „Тарас Шевченко – в кожній українській хаті“.

Організатори акції виготовили портрети Т. Шевченка, які у вигляді благодійної пожертви будуть передані всім бажаючим. Також в ході

кампанії будуть проводитись лекції, зустрічі та інші заходи присвячені 200-літтю з дня народження Т. Шевченка. Головна ідея кампанії – повернути образ великого Кобзаря в українські домівки.

На думку організаторів кампанії, Т. Шевченко був духовним батьком Майдану. Його гнівне і правдиве слово надихало українців у протистоянні з кримінальним режимом.

Українська інформаційна служба

РІВНЕ

Інна Нагорна

6 березня в обласній бібліотеці відбувся показ матеріалів до 200-річчя від дня народження Тараса Шевченка.

Про долю „Кобзаря“ 1914 року видання з колишньої крайової бібліотеки Української Повстанської Армії розповів письменник Євген Шморган.

Цьогорічний лавреат літературної премії ім. Уласа Самчука Петро Велесик прочитав поезію „Небесна сотня“, присвячену героям Майдану.

Учасники зустрічі в обласній бібліотеці. (Фото: Інна Нагорна)

ЧЕРКАСИ

Олександр Костирко

9 березня біля пам'ятника Тарасові Шевченкові на Театральній площі міста відбулися шевченківські театральні читання, де прозвучали твори Великого Кобза-

ря. Організували читання актори Черкаського академічного обласного українського музично-драматичного театру ім. Т. Шевченка.

Прочитати поезію Т. Шевченка міг кожен бажаючий. Серед виступаючих була артистка Наталя Мамалига, відомий бандурист Михайло Коваль, учень Андрій Коновальчук.

Шевченківські читання в Черкасах біля обласного театру. (Фото: Олександр Костирко)

Відзначення 25-ліття виходу УТКЦ з підпілля та 40-ліття діяльності Товариства „Свята Софія“ в США

**ФУНДАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО
ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

*Східно-Європейський
Дослідний Інститут
ім. Липинського*

Субота, 3 травня 2014 року
Каплиця Університету Ла Саль (20th and Olney Ave.,
Philadelphia)
9:00 год. ранку - 4:00 год. пополудні - Міжнародна наукова конференція „Катакомбна Церква в ХХ-му столітті“ (англомовна). Виставка „До Світла Воскресіння крізь терни катакомб“. Кошт: 30 дол. (включає перекуску та обід).

Неділя, 4 травня 2014 року
Дім Товариства „Свята Софія“ (7911 Whitewood Rd., Elkins Park, PA 19027).
9.15 год. ранку-12.30 год. пополудні - Відкриття Музейної кімнати Патріярха Йосифа Сліпого. Круглий стіл „Патріярх Йосиф Сліпий очима молодих науковців“ (україномовна). Кошт: 10 дол. (включає перекуску).

Центр духовности сс. Василянок (710 Fox Chase Road, Fox Chase Manor, PA 19046)
6.00 год. вечора - Святочне прийняття з нагоди 40-ліття Товариства „Свята Софія“ США з науково-культурною програмою (вступ: добровільні датки)

Прохання надсилати реєстрацію (ім'я, прізвище, адреса, контактний телефон, е-мейл, події, на які особа реєструється) разом з оплатою (з позначкою - Conference) до 1 квітня на адресу: St. Sophia Religious Association, 7911 Whitewood Rd., Elkins Park, PA 19027. За додатковою інформацією просимо звертатися за тел. 215-635-1555; 267-902-8531 або на електронну пошту: st.sophiara@yahoo.com

Маєтки олігархів – на Майдані

Дача Віктора Януковича в Криму.

Активісти Майдану ввели в мережі сайт Uradka.net, на якому показують фотографії будинків, квартир і дач українських політиків. Наразі на сайті доступні світлини резиденцій Віктора Януковича „Межигір'я“ і „Синьогора“, маєтків Віктора Пшонки, Миколи Азарова, Володимира Олійника, Раїси Богатирьової, Юлії Тимошенко, Юрія Ключова і його в брата, народного депутата-регіонала Сергія Ключова, Володимира Литвина, Віктора Ющенка та інших.

Будинок Віктора Пшонки в селі Гореничі біля Києва.

Будинок Миколи Азарова в Кончі-Заспі біля Києва.

Будинки Сергія і Андрія Ключових в селі Рудики на Київщині.

Будинок Юлії Тимошенко в Кончі-Заспі біля Києва.

Будинок Володимира Литвина в Кончі-Заспі.

Будинок Раїси Богатирьової в Кончі-Заспі.

Будинок Віктора Ющенка в Карпатах.

Активісти черкаського автомайдану відвідали дачу регіонала Володимира Олійника на березі Дніпра, у селі Кедина Гора, за 25 кілометрів від Черкас.

СПОРТ

Хроніка Паралімпіади-2014: Україна посіла друге місце за загальним числом медалей

12 березня

Цього дня паралімпійці вибороли для України три високі нагороди – срібну та дві бронзові медалі. Максима Ярового обійшли суперники з Росії і він посів третє місце у лещетарському спринті. Таке ж місце у Оксани Шишкової, яка боролась за першість у спринті серед дівчат з вадами зору.

Друге місце у Юлії Батенкової. Олександра Кононова стала четвертою.

Усі національні комітети, що беруть участь в Паралімпіаді, отримали запрошення від Володимира Путіна на урочисте прийняття. Президент Національного паралімпійського комітету України Валерій Сушкевич заявив, що не братиме участі у цій події. Позицію В. Сушкевича підтримали президенти паралімпійських комітетів Німеччини, Норвегії, Австрії і ще дев'яти країн. Усі вони висловили свою солідарність з Україною у її боротьбі за мир.

13 березня

На лещетарській трасі був вихідний день. Тривали змагання з гірського спорту. Україну представляв спортсмен з вадами зору Дмитро Кузьмін. За підсумками двох спусків він посів підсумкове місце у чільній десятці і 15 березня змагався з гігантського слалому.

14 березня

Сьомий день змагань став рекордним для України – команда здобула шість медалей з біатлону – дві золоті, срібну та три бронзові нагороди. Героями дня стали Григорій Вовчинський та О. Кононова

ва – по одній золотій нагороді, Анатолій Ковалевський – срібло, О. Шишкова, Олена Юрковська та Віталій Лук'яненко – бронзові медалі.

Після піднесення прапора України та виконання Гімну переможці під час отримання високих нагород висловлювати свій протест проти агресії Росії, затуляючи руками отримані нагороди та не показуючи квіти.

15 березня

О. Юрковська, Ігор Рептюх, Юрій Уткін та В. Лук'яненко вибороли 21-шу медаль у надважкій відкритій лещетарській естафеті. Цією медалею стало срібло. Д. Кузьмін був 13-им.

16 березня

В останній день на Паралімпіаді в Сочі українські спортсмени вибороли у лещетарських перегонах чотири медалі. Ю. Батенкова, Л. Павленко та М. Яровий здобули срібло, а Л. Павленко ще й бронзову нагороду.

За загальним числом медалей Україна посіла друге місце – після Росії, за числом золотих нагород вона на четвертому місці серед 45 країн-учасниць. Попереду команди Росії, Німеччини та Канади.

Герої Паралімпіади-2014

- Віталій Лук'яненко** – дві золотих, срібна та бронзова медалі
- Людмила Павленко** – золота, срібна та бронзова медалі
- Олександра Кононова** – золота, срібна та бронзова медалі
- Григорій Вовчинський** – золота медалі
- Юлія Батенкова** – три срібних та бронзова медалі
- Максим Яровий** – дві срібних та бронзова медалі
- Олена Юрковська** – срібна та дві бронзові медалі
- Анатолій Ковалевський** – срібна медалі
- Ігор Рептюх** – срібна медалі
- Юрій Уткін** – срібна медалі
- Оксана Шишкова** – чотири бронзові медалі

Паралімпійська команда України. (Фото: Національний паралімпійський комітет України)

ОТРИМАЙТЕ БІЛЬШЕ З УНСОЮЗОМ

Майбутнє своєї родини забезпечте тепер

ДОВГОТРИВАЛІ АНУЇТЕТИ

3%*
5 річний**

3.5%*
7 річний**

4%*
9 річний**

*Всі пенсійні рати підлягають змінам. Не дійсні в усіх штатах. **Відсотки тільки на перший рік.

Звертайтеся до нас:

2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
888-538-2833 • Fax: 973-292-0900

www.UkrainianNationalAssociation.org
facebook.com/UkrainianNationalAssociation

- Без додаткових адміністративних оплат від продажу і збереження
- 10% можна вибрати без штрафу
- Мінімальна сума вкладки тільки \$1,000
- Довгострокове переривання контракту (вибір грошей) можливе за умов:
  - Поліса дотримується до кінця терміну
  - У випадку тяжкої недуги
  - Вимог старечого дому
  - Медичних видатків, пов'язаних з нещасними випадками

ПАНОРАМА ЖИТТЯ В УКРАЇНІ

Перша у Східній Європі

ЛьВІВ. – Львівська бізнес-школа Українського Католицького Університету стала першим навчальним закладом в Україні та у Східній Європі, де запровадили навчальну програму, яка поєднує технологічну і бізнес-освіту. 23 жовтня 2013 року в школі відбулась урочиста інавгурація програми. 25 учасників розпочали навчання з управління технологіями.

Проф. Карл Цайнінгер, президент і головний виконавчий директор компанії „Siemens Corporate

Research Inc.“, член дорадчої ради школи, вітаючи учасників, побажав їм вчитись, щоб стати креативними управлінцями і розробниками, яких сьогодні потребує Україна для конкуренції з компаніями світу.

Головним доповідачем став Бернард Катці, професор університету Лейдену (Голандія), засновник і директор Центру управління технологіями та інноваціями, який викладає на першому навчальному модулі програми.

Прес-служба УКУ

Проф. Бернард Катці під час навчання. (Фото: УКУ)

Олексій Чорний дбає про скарбницю

Сергій Горицвіт

ОДЕСА. – Провідник одеського Євромайдану Олексій Чорний у час економічної кризи закликав українців довести, що вони люблять Україну і відмовляються від туристичних подорожей за кордон, а мандруватимуть просторами України.

Минулого року українці витратили на туристичні подорожі за кордоном понад 6 млрд. дол. Якщо цього року кожен другий українець вирушить у подорож по рідній країні, а українські готелі запровадять знижку для своїх громадян, то Україна дістане половину від тих 6 млрд. дол. і 70 тис. робочих місць у готельній справі.

У свої неповні 30 літ О. Чорний, випускник Одеського національного університету ім. Іллі Мечникова, устиг зробити багато доброго, був активістом екологічного центру „Дельта“ у своєму рідному місті Вилкове, інструктором табору молоді „Ізмаїльські острови“, очолював ініціативну групу „Студент-

Олексій Чорний. (Фото: Сергій Горицвіт)

ська хвиля“, створив в Одесі громадську організацію „Демократичний альянс“, яка вже має понад 400 здійснених проєктів.

Сатирична виставка насмішила Одесу

Сергій Горицвіт

ОДЕСА. – Міські художники однозначно визначили діагноз конаючого режиму. 9 лютого на Приморському бульварі просто неба була відкрита виставка народного мистецтва у форматі Євромайдану під назвою „Януковіч“. Куратор виставки, поет, музикант і художник Сергій Бакуменко розповів, що майстри пензля вийшли на Євромайдан, бо влада переслідує творчих людей.

У вернісажі, окрім одеситів, взяли участь майстри політичного пляката з Києва, Рівного, Луцька, Москви, Чикаго. Уже в ході виставки її поповнювали своїми роботами і небаїдужі одесити.

Учасники виставки Лілія Климова, Ганна Апринич, Алевтина Подольняк розповіли, що у своїх творах вони передали всенародне незадоволення владою, В. Януковича. Організатори виставки плянували показати її одеситам і в наступні вихідні, а потім поповнену експозицію продемонстрували столичним майданівцям у приміщенні Київської міської державної адміністрації.

Одесити двотисячною колоною пройшли вулицями міста з портретами засновників міста, які мали закордонне походження і були зображені й на банері з написом „Западєнці, що понаїхали“. Під час ходи учасники маршу скандували: „Одеса – западенське місто, Одеса – це Європа!“.

За покликом рідного дому

Ігор Топоровський

ХОРОСТКІВ, Тернопільська область. – Наприкінці січня на сцені актової залі школи ч. 2 учні поставили драму Ігоря Топоровського „Дорога додому“, присвячену 100-річчю з дня народження доктора історичних наук, бібліотекаря і доброчинця Михайла Палія. На виставі були присутні родичі М. Палія.

Підготувала сценічне дійство педагог-мовник Галина Кушицька, головні ролі виконували Павло Когут, Андрій Шельвіка, Наталія Гайдук, Назарій Кравчук, Зоряна Адам'як, Світлана Земба, Тарас Ворона. У виставі пролунали пісні „Чуєш, брате мій“, „Ясени“ і „Два кольори“ у виконанні учасників вистави. Хореограф – Ірина Глинська.

М. Палій народився 22 грудня 1913 року в Хоросткові і прожив довге і важке життя. Працював бібліотекарем „Просвіти“, а у 1939 році був мобілізований на військову службу в польську армію і

разом з іншими своїми земляками з Галичини був змушений нести важкий тягар війни. М. Палій потрапив у полон, під військовою охороною працював у Німеччині.

Коли його разом з іншими галичанами звільнили з-під охорони, став заочно вчитися спочатку в Подєбрадах, а згодом в Гетінгені, на відділенні історії. Продовжив навчання у США, де став доктором історичних наук.

Працюючи в американських університетах, М. Палій щороку організовував виставки українського народного мистецтва, займався добродійною діяльністю, кілька тисяч книжок подарував Хоростківській міській бібліотеці, спонсорував греко-католицькі храми у Зарваниці, Хоросткові та Яблунові, дав гроші на спорудження фігури Божої Матері у рідному місті, а також на благоустрій церковного двору. Задля цього був створений Благодійний фонд ім. Марії Палій. дружини добродія. Проці перипетії життя М. Палія розповідає драма „Дорога додому“.

Статуя Свободи – у Здолбунові

Євген Цимбалюк

ЗДОЛБУНІВ, Рівненська область. – Копія статуї Свободи, національного пам'ятника США, з'явилася на постаменті, де до 1990 року стояв пам'ятник Ленінові.

Ця подія пов'язана з німецькою промисловою групою „Дікергоф АГ“, що стала головним акціонером тутешнього товариства „Волинь-цемент“.

Вибір компанії „Дікергоф АГ“ не випадковий, адже у ХІХ ст. німці виграли конкурс на постачання цементу під основу монумента у США і доставили його 8,000 бочок.

Статуя Свободи у Здолбунові. (Фото: Євген Цимбалюк)

Докія Гуменна...

(Закінчення зі стор. 6)

Української Народної Республіки, зокрема на теренах Уманщини. Також вона розпочала пошук історичного розміщення легендарного праукраїнського міста Торчеськ.

От лише закінчити свої дослідницькі проєкти на батьківщині не встигла. Окупанти почали масові арешти і розстріли діячів українського національного відродження. У той час Д. Гуменній вдалося уникнути їхньої участі лише тому, що вона була в сільській глибинці.

Я, молодий кореспондент районної газети, дивувався і ніяк зрозуміти не міг, чому комуністи і німецькі нацисти були такі одностайні в нищенні наших національних діячів? Почав розуміти трохи згодом, коли мене самого за маленький цикл віршів про Великий Голод 1932-1933 років вислали з Черкас і піддали репресіям.

Найяскравіші і найпродуктивніші досягнення письменниці пов'язані з Австрією, Німеччиною, Чехословаччиною, Італією, Канадою та США. Хоча основним лейтмотивом завжди залишалася Україна. Вона нею жила, нею марила, з її бездонних глибин черпала надхнення. Д. Шуменна відійшла у вічність у 1996 році, проживши 92 роки, похована на українському цвинтарі в Савт-Бавнд-Бруку, Нью-Джерзі.

Довге і гідне пошани й наслідування життя. На Жашківщині широкі верстви населення її шанують і відкривають як письменницю та українську діячку, стрімко скидаючи ідеологічний дурман червоного часу. Я впевнений, що на центральній площі Жашкова, де щойно народ скинув у минуле іржавий монумент Володимира Леніна, буде вшанована саме вона у камені чи бронзі. Бо повернулася Д. Гуменна з далеких і болісних мандрів на рідну землю.

Анатолій Сазанський – письменник-краєзнавець з Миргорода, Полтавська область.

Подбайте про Ваше завтра вже сьогодні!

Відкрийте рахунок
ІРА,

щоб забезпечити своє
майбутнє без турбот.

Нові вищі відсотки!
3.30% АРУ*

Пенсійні рахунки є забезпечені до 250,000 тис. доларів Державною Адміністрацією Кредитових Спілок - NCUA.

САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА

Завжди професійна, конфіденційна та ввічлива обслуга.

ГОЛОВНЕ БЮРО: 108 SECOND AVENUE NEW YORK, NY 10003 TEL: 212-473-7310 FAX: 212-473-3251

Вигідно розташовані філії:

КЕРГОНКСОН:

6329 Route 209
Kerhonkson, NY 12446
Tel: 845-626-2938
Fax: 845 626-8636

ЮНІОНДЕЙЛ:

226 Uniondale Ave
Uniondale, NY 11553
Tel: 516 565-2393
Fax: 516 565-2097

АСТОРИЯ:

32-01 31st Street
Astoria, NY 11106
Tel: 718 626-0506
Fax: 718 626-0458

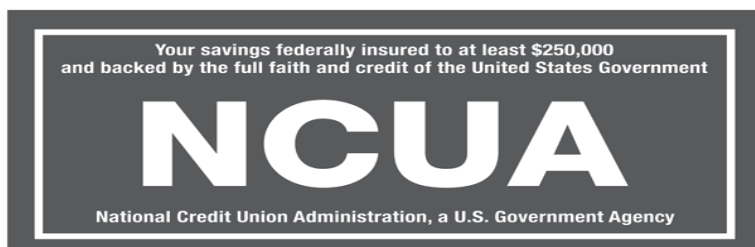
ЛІНДИНГІРСТ:

225 N. 4th Street
Lindenhurst, NY 11757
Tel: 631 867-5990
Fax: 631 867-5989

ЕЛЕКТРОННА ПОШТА:
Info@selfreliancenyc.org

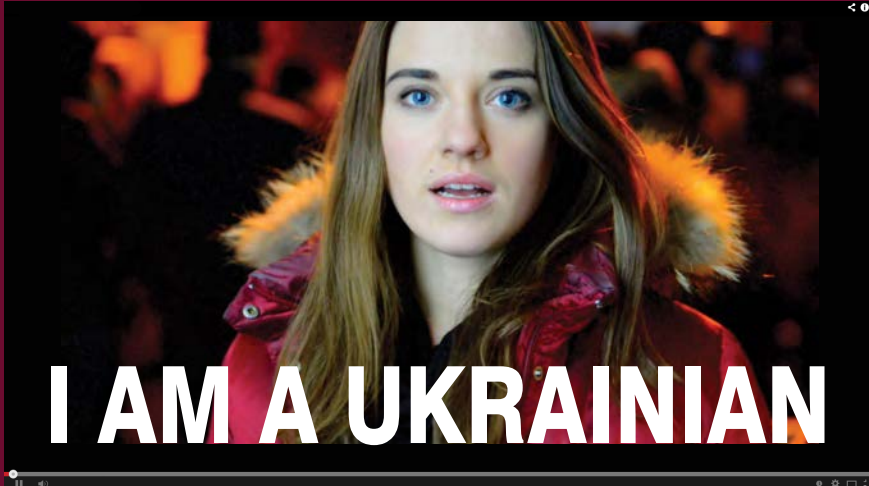
ІНТЕРНЕТ:
www.selfreliancenyc.org

Поза Нью Йорком дзвоніть
безкоштовно:
1-888-SELFREL

*АРУ - Відсотки у річному відношенні з нараховуваною дивідендою. Дивіденда - 3.25% нараховувана денно може бути змінена без попередження.

Зустріч із студенткою Київського національного університету ім. Тараса Шевченка ЮЛІЄЮ МАРУШЕВСЬКОЮ яка полонила світ своїм виступом у Євромайданському відео котре бачили майже 8 мільйонів глядачів.

Фільмограф Бен Мовзес покаже відео *I Am a Ukrainian* (2013), короткометражний фільм про Юлію (в англійській мові з польськими підписами) а також представить свій фільм *A Whisper To A Roar* (2012) про мужніх активістів демократії в п'яти країнах (Єгипет, Малайзія, Україна, Венесуела та Зімбабве), які ризикують все щоби здобути свободу для своїх народів. Колишній президент Віктор Ющенко показаний в сегменті про Україну. Після показу фільмів буде нагода задавати питання Юлії та Бену.

СУБОТА 5 КВІТНЯ 2014 р. о год. 7 веч.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

222 East 6th Street • New York, NY 10003
www.ukrainianmuseum.org

Вступ (включно з перекусом) 15 дол.;
10 дол. членам, сеньорам;
5 дол. студентам
Обмежена кількість місць!

The Ukrainian Museum's film series is supported, in part, by public funds from the New York City Department of Cultural Affairs in partnership with the City Council.

Замовляйте квитки заздалегідь:
212.228.0110 або
www.ukrainianmuseum.org

У ШЕВЧЕНКОВІМ КРАЮ

Тарас Шевченко
Старости, 1844, офорт

У ШЕВЧЕНКОВІМ КРАЮ

перша із двох виставок зорганізованих з нагоди 200-ліття з дня народження Тараса Шевченка

Ікони, рушники та одяг

Виставка відкрита від 29 березня 2014 р.

Через теперішні події в Україні відкриття великої виставки *Тарас Шевченко: поет, мистець, ікона*, зорганізованої у співпраці з Національним музеєм Тараса Шевченка у Києві, заплановано 11 травня 2014 р.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

222 East 6th Street
New York, NY 10003

T: 212.228.0110

F: 212.228.1947

info@ukrainianmuseum.org

www.ukrainianmuseum.org

Години Музею:

від середи до неділі

11:30 ранку – 5:00 год. по пол.

ДОСТАВКА ПАКУНКІВ З РУК В РУКИ

НОВІ КОРОТКІ ТЕРМІНИ ДОСТАВКИ ПАКУНКІВ В УКРАЇНУ

Літаком: 5-8 робочих днів
Кораблем: 4 тижні

- Доставляємо літаком або кораблем в країни США
- Пересилаємо гроші за найнижчими цінами
- Доставка листів та пакунків з рук в руки
- Забираємо пакунки з дому

25 РОКІВ
КОМПАНІЯ НАДІЙНО
СЛУЖИТЬ ГРОМАДІ

- Доставка пакунків та вантажів з України в США
- Відправка автомобілів в контейнерах
- Розмитнення вантажів в Україні
- Професійна упаковка

ІНФОРМАЦІЯ ТА ПРОПОЗИЦІЇ:

www.Meest.us

ЗАМОВЛЕННЯ КУР'ЄРА:

1 800 288 9949

УКРАЇНА | РОСІЯ | БІЛОРУСЬ | МОЛДОВА | ЛИТВА | ЛАТВІЯ | ЕСТОНІЯ

АЗЕРБАЙДЖАН | ГРУЗІЯ | КАЗАХСТАН | КИРГИЗСТАН | УЗБЕКИСТАН

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Програма стала бальзамом для душі

Богдан Марків

НЮ-ЙОРК. – Програма концерту „Музика в інституті“ в Українському інституті Америки 1 березня стала бальзамом для душі після муки чотиригодинного слухання опери „Князь Ігор“ Олександра Бородіна у модерній постановці Дмитра Чернякова в „Метрополітен-опері“ Нью-Йорку. Опера на сюжет повісті про Ігорів похід на половців 1185 року тепер перенасичена моторошно неприємною московською пропагандою з безнастанними вересками „Росія!“, достеменно як тепер в Криму.

Програма МАТІ принесла Моцартову 32-гу сонату для скрипки і фортепіана у елегантному виконанні Йосифа Сільверштайна та піаністки Амі Янг, випусниці Куртис-інституту, Джуліярд і Єйльського університету – нова сила на українській сцені.

Визначною була співпраця учителя і студентки – Й. Сільверштайна та Соломії Івахів, які мінялися партією першої скрипки у творах „Інтродукція та колізія“ Івана Карабиця на дві скрипки і фортепіана та „Сюїти оп. 71“ для того ж складу Моріца Мошковського. Сальонові п'єси І. Карабиця у дусі Мирослава Скорика – Бели Бартока, а М. Мошковського у манері Фредеріка Шопена й Фелікса Мендельсона, привабили своїми прекрасними мельодіями, як і артистичними

візерунками.

Накінєць прозвучав „Фортепіяновий квінтет“ Цезара Франка – тут наглядний вплив Ференца Ліста і його концепції тематичної трансформації, що є в циклічній формі. Його теми мають одну центральну ноту, а кожна друга нота віддалена на дальший інтервал, що надає музиці сумовитої пристрасті.

В квінтеті були нові на нашій сцені музиканти – альтистка Шарон Вей Сейнт-Джон, випусниця Єйльського університету, і челіст Убі Дар-Дейвід, випусник Гарвардського університету.

Цей шедевр бельгійського француза, дуже знаний концертній публіці, пройшов з повним успіхом, бо всі виконавці виконували його з різними групами на інших сценах. У цьому вечорі квінтет викликав подив публіки злагожденістю звучання та інтоційною чистотою.

На сцені (зліва): Соломія Івахів, Амі Янг, Йосиф Сільверштайн. (Фото: Алекс Копчик)

Заява провідників...

(Закінчення зі стор. 1)

та партнерство, Угоди між Росією та Україною про військове базування від 1997 року і зобов'язань, узятих при підписанні Будапештського Меморандуму від 1994 року. На додаток до впливу на єдність, суверенітет і територіальну цілісність України анексія Криму може мати серйозні наслідки щодо правового порядку, який захищає єдність і суверенітет усіх держав. Якщо Російська Федерація зробить такий крок, ми будемо здійснювати подальші дії, індивідуально та колективно.

Ми закликаємо Російську Федерацію до негайної деескалації конфлікту в Криму та інших частинах України, до зменшення російських військ до передкризової кількості, до початку прямих переговорів з урядом України за участі міжнародного посередництва та за сприяння міжнародних спостерігачів, що пропонують допомогу в обговоренні будь-яких можливих юридичних питань.

Ми, провідники „Великої сімки“, переконливо просимо Росію приєднатися до нас, щоб спільними дипломатичними засобами розв'язати нинішню кризу й підтримати розвиток суверенної, незалежної, всеосяжної та об'єднаної України. Ми також нагадуємо Російській Федерації про наше рішення призупинити участь у будь-якій діяльності, пов'язаній з підготуванням зустрічі „Великої вісімки“ у Сочі, доки Росія не змінить свій курс і доки ситуація не повернеться до тієї, у якій „Велика вісімка“ буде в змозі провести конструктивне обговорення.

12 березня 2014 року

Український переклад заяви розміщений на веб-сторінці Посольства США в Україні.

Selfreliance
Ukrainian American Federal Credit Union

Два способи заощадити гроші коли купуєте авто марки GM

Отримайте уповноваження на фірмову знижку „GM Factory Pricing“

Скануйте тут, щоб отримати номер уповноваження на фірмову знижку „GM Factory Pricing.“ Вся інформація тут: LoveMyCreditUnion.org/GM

Позички на авто зі саме низьких

2.95%* apr

Скануйте тут, щоб внести апликацію онлайн на позичку на авто: Selfreliance.Com

* Позички на авто можуть бути до \$35,000 або 100% вартості авто перед нарахуванням податку, "title" і додаткових коштів, однак ціна не може перевищувати "NADA" retail суму на визначених типах машин. Кредитоспособність апликанта, фінійне відношення продавця впливає на процентну ставку, термін і суму "down payment". Інші умови можуть бути пристосовані. **Коли позичка є на \$1,000 при 2.95% APR (річна процентна ставка), місячна оплата дорівнює \$22.11 на 48 місяців. **Коли позичка є на \$1,000 при 3.75% APR (річна процентна ставка), місячна оплата дорівнює \$22.47 на 48 місяців. Позички на авто можуть бути до 60 місяців при вищій % ставці. Пропозиція обмежена в часі й може бути колинебудь скасована. За докладною інформацією телефонуйте на безкоштовний #888.222.8571. Фірма General Motors пропонує членам особливі ціни при закупі різних автомашин марки GM. Це на додаток до існуючих пропозицій у кредитівці. Залежно від типу авто, ви можете ошадити сотки, або й тисячі дол. при закупі авто марки Chevrolet, Buick або GMC тільки тому, що Ви є членом кредитівки.

ХРИСТИНА БРОДИН
Ліцензований Продавець
Страхування Життя
CHRISTINE BRODYN
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

187 Henshaw Ave.
Springfield, NJ 07081
Tel.: 973-376-1347

ОКСАНА СТАНЬКО
Ліцензований продавець
Страхування Життя
OXSANA STANKO
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

32 Peachtree Rd.
Basking Ridge, NJ 07920
Tel.: 908-872-2192; email: stankouna@optimum.net

УВАГА ПОКУПЦІ!

ПРОСИМО ЗАМОВЛЯТИ
DVD - Революційні Події на
Майдані, Київ 2014 р.

APON-7899

Кожний Українець повинен
видіти це відео!

Ціна \$25.00 - Апон платить за
пересилку (first class).

Вітаємо українські крамниці
в США та Канаді

Apon Music and Video
PO Box 3082
Long Island City, NY 11103
Tel.: 718-721-5599

**LAW OFFICES OF
ZENON B. MASNYJ, ESQ.**

In the East Village since 1983

Serious personal injury, real estate
for personal and business use, rep-
resentation of small and mid-size
businesses, securities arbitration,
divorce, wills and probate.

(By Appointment Only)

**29 EAST 7th STREET
NEW YORK, NEW YORK 10003**
(212) 477-3002

ЗБОРИ 25 ВІДДІЛУ УНС
Середа, 26 березня 2014 року

Парсипані. Н. Дж. - Загальні збори 25 Відділу УНСоюзу „Свобода“ від-
будуться в середу, 26 березня 2014 року, о год. 11:00 ранку в Голо-
вній канцелярії УНС, 2200 Rt. 10, Parsippany, NJ 07054.

Оксана Тритяк,
Секретар Відділу

**Рекляма –
ключ
до успішного
бізнесу!**

АРКА

Нитки, тканина до вишивання,
писанкові прибори, касети, відео-
касети, CD, шкільні книжки, хустки,
кераміка, різьба.

89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: (212) 473-3550

Інтенсивні Курси Англійської Мови

Всі рівні володіння мовою • Англійська мова для підприємництва
Вдосконалення вміння писати і читати • Підготування до іспиту TOEFL
Повний вибір курсів Apple iMac Photoshop та Office for Mac
“English through the Arts” - Центр Діяльності
Spanish-American Institute

служить міжнародним студентам на Times Square від 1955 р.

215 West 43 Street, Times Square, NY 10036
Тел.: 212-840-7111 • Факс: 212-719-5922

Info@sai2000.org • www.sai2000.org

SKYPE: StudentClub • www.FaceBook.com/StudentClub

*This school is authorized under Federal Law to enroll non-immigrant alien students.
Registered by the Department of Education of the State of New York.*

2200 Route 10 West, Suite 109
Parsippany, NJ 07054
(973) 538-3888 • Fax: (973) 538-3899

ROXOLANA
INTERNATIONAL TRADE, LTD
e-mail: roxolanald@roxolana.com
web: www.roxolana.com

ПАКУНКИ В УКРАЇНУ

МОРЕМ • АВІА
Вага від 10 до 150 фунтів *

- Пересилайте пакунки до нас через UPS.
- Додаткова знижка для організацій.
- Користуючись нашими ARS наліпками.
- Для замовлення наліпок, для підбору пакунків телефонуйте: (973) 538-3888.
- Пакунки до Росії, Латвії, Литви, Естонії, Білорусі, Молдови, Казахстану, Грузії, Вірменії, Польщі, Чехії і Словаччини.
- Готові продуктивні пакунки з каталога.
- Медикаменти на замовлення до України.

ROXOLANA Travel

- У нас можна замовити авіаквитки на будь-які авіакомпанії до більшості європейських країн.
- Візові послуги до України (без запрошення).
- Зустрічаємо і відвозимо на летовище.
- Пашпортні послуги. Обмінюємо старі пашпорти на нові українські.

ROXOLANA Money Service

ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ В УКРАЇНУ:

\$100 - \$7	\$500 - \$12	\$900 - \$20
\$200 - \$10	\$600 - \$15	\$1000 - \$20
\$300 - \$12	\$700 - \$17	\$1500 - \$37.50
\$400 - \$12	\$800 - \$17	\$2000 - \$50

Маємо ліцензію на пересилку доларів.
Також пересилаємо в інші країни.
* Додаткова оплата за доставку.
Існують певні обмеження.

ЗАМОВЛЯЙТЕ

Харчовий пакунок „Родинний“ з каталога
вміст пакунка:
борошно - 20 ф., гречка - 10 ф.,
олія - 1 гальон, тушонка - 3 ф., салямі - 3
ф., родзинки - 3 ф., дріжджі - 1 ф.,
кава мелена - 2 ф., шоколад - 2 плитки.
Ціна \$99 за 51 ф.

1-888-PAKUNOK (725-8665)

Щоб розмістити рекламу у „Свободі“,
телефонуйте на 973-292-9800, дод. 3040

**LVIV EXPRESS
PARCEL SERVICES**

1111 East Elizabeth Ave. (908) 925-0717
Linden, New Jersey 07036

PACKAGES TO UKRAINE
BELORUSSIA • RUSSIA • POLAND • ESTONIA • LATVIA • LITHUANIA • SLOVAKIA

МОРЕМ мінімум 10 фунтів	ЛІТАКОМ 2-3 тижні мін. 10 фунтів	ДОЛЯРИ Пересилка і доставка	ЕЛЕКТРОНІКА 220 V
--------------------------------------	--	---	-----------------------------

15 років в бізнесі чесної і добросовісної праці.
Полагоджуємо митні справи.
У зв'язку з розширенням компанія пошукує агентів до співпраці.
Доставляємо пакки до України, Білорусі, Росії, Польщі,
Естонії, Литви, Латвії, Словачії.
Підбираємо пакки з дому безкоштовно.
Пересилка пакочок через UPS для клієнтів з інших штатів.
Call Toll Free 1-800-965-7262

DNIPRO LLC.

**ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ
ТА КОНТЕЙНЕРИ
В УКРАЇНУ**

- Туристичні послуги: авіаквитки і візи в Україну та інші країни
- Грошові перекази у всі країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки
- Телефонні картки: 80 хвилин розмови за 5 дол.

ROSELLE, NJ 645 W. 1st Ave. Tel.: (908) 241-2190 (888) 336-4776	CLIFTON, NJ 565 Clifton Ave Tel.: (973) 916-1543	PHILADELPHIA, PA 1916 Welsh Rd., Unit 3 Tel.: (215) 969-4986 (215) 728-6040
---	---	---

Oblast Memorials
845-469-4247 E-mail: oblast@optonline.net

**ОБСЛУГОВУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ В NY/NJ/CT/PA
З ВИРОБОМ ЗНАМЕНИТИХ
~ ПАМ'ЯТНИКІВ ~ МАВЗОЛЕЇВ**

**НА ВАШЕ БАЖАННЯ МОЖЕМО ЗУСТРІТИСЯ З ВАМИ
У ВАШОМУ ДОМІ, ЩОБ ОБГОВОРТИ ВАШ ПРОЄКТ.**

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Theodore M. Lytwyn, Manager
NJ Lic. No. 3212

AIR CONDITIONED ROOMS
Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА
Our services are available
anywhere in New Jersey.
Також займаємося похороною
на цвинтарі в С. Бавнд Бруку
і перенесенням тлінних останків
з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)
UNION, NJ 07083
908-964-4222 • 973-375-5555
www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похороною
в **BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK** і околицях

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина **ДМИТРИК**

Peter Jarema Funeral Home, Inc.
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. 10009
(212) 674-2568

Мій батько...

(Закінчення зі стор. 9)

вав такі події, що присадили б будь-якого чванькуватого професора. Які є докази умислу, причин та мотивації Голодомору?

Україна була точкою опори для заснування та існування (а потім і розпаду) СРСР. Напередодні Голодомору, 11 серпня 1932 року, Сталін написав своєму сатрапові в Україні, Лазарю Кагановичеві: „Якщо ми зараз не докладемо зусиль для покращення ситуації в Україні, ми можемо її втратити“. Намісник Сталіна, Станіслав Косіор, звернувся до з'їзду активістів Комуністичної партії України з такими словами: „Ми покажемо українському селянинові, що таке голод“. Коли лютував Голодомор, С. Косіор написав Сталінові 15 березня 1933 року: „Цей голод все ще не навчив їх розуму“. Другий секретар Комуністичної партії України Мендель Хатаевич писав: „Довелося вдатися до голоду, щоб показати їм, хто тут господар. Ми виграли війну“.

Ступінь сталінського мікроуправління кампанією вбивств проілюстрований декретом Центрального комітету Комуністичної партії Радянського Союзу і Ради народних комісарів СРСР від 14 грудня 1932 року, який особисто підписали Сталін і Молотов та в якому поіменно було перелічено чиновників місцевого, районного рівня, що підлягали арешту за „виношування ідеї антирадянських українських націоналістичних змов“, та було вказано термін їхнього засудження.

Одна з найбагатших на продукти харчування країн в світі раптово втрачає мільйони своїх фермерів через голодну смерть, і жодних причин для цього – погана погода, пошесть чи інше стихійне лихо – не названо. Без жодної зовнішньої на те причини мільйони людей, перебуваючи при самому джерелі харчування, не можуть ось так просто раптово помирати з голоду.

Мій батько висловив очевидну думку, що вмиратимуть з голоду радше міста, аніж села. Але Сталін навчав, що саме селяни були в перших рядах будь-якого національного руху. Тому українські селяни були відгороджені від міст, а будь-яка харчова допомога для них була заборонена.

Українці втікали з України чи то намагалися втекти, але їм це забороняли. Кордони були закриті. Продукти харчування, що їх везли люди, які подорожували в Україну, конфісковували перед перетином кордону. Українські селяни масово вмирили з голоду. А за декілька кілометрів, за кордоном, російські селяни не голодували.

Українці, які жили на Заході в той час, голосно заявляли про Голодомор і шукали допомоги для своїх співвітчизників в Україні. Мені невідомо, щоб росіяни чи інші народи робили те саме в той час.

Найстарішою побрехенькою була та, що причиною Голодомору була загальна радянська колективізація сільського господарства і масовий спротив їй. Якщо колективізація була причиною Голодомору, то слід було б очікувати приблизно однакового спустошення по всьому Радянському Союзу. Це було не так.

Якщо причиною був спротив колективізації, то слід було б очікувати, що українські селяни, які вступили до колгоспів, змогли б врятуватися – на противагу тим, хто відмовився вступати. Однак рівень

убивств для усіх був таким самим. В Україні колективізація була одним з механізмів знищення будь-якого відчуття національної самосвідомості і разом з тим загрози російській гегемонії в цій країні.

Люди, які заперечують Голодомор, часто розповідають небиліці про те, що заготівля зерна була необхідною для фінансування індустріалізації. Мій батько та інші люди, які пережили Голодомор, ніколи не згадували про „надмірну заготівлю зерна“, але дуже докладно розповідали про фанатичну кампанію з відбирання будь-чого, що бодай віддалено нагадувало їжу. Мій батько розповідав, як один партійний активіст підхопив виснажену дитину за ногу і, тримаючи вниз головою та струшуючи, змусив її виплюнути жменьку водянистого „супу“ з подрібнених хробаків та бур'яну.

Указом від 1 січня 1933 року українським селянам відмовляли в доступі до фуражного зерна, призначеного для коней, щоб використати його на весняній сівбі. Годування коней відбувалося в присутності трьох свідків, з них щонайменше один мав бути партійним функціонером, і весь процес мав бути задокументованим з відповідними підписами.

Конфісковували упряж, жорна, плуги, лопати, граблі, кухонне начиння, миски, горщики, ложки і вилки. Чому ж просто не розбити? Тому що все можна було б відремонтувати та знову використати. Печі систематично розбивали, причому цеглу трошили, щоб не можна було нічого відбудувати.

Мій батько розповідав про методичне вивезення посівного зерна з сіл вночі під охороною. Його перевозили до міст та містечок, де зберігали у величезних силосних баштах, які саме для цього й будувалися. За сталінським декретом від 7 серпня 1932 року були оголошені усі продукти харчування власністю держави. Покаранням за посягання на них була смертна кара, причому дітей розстрілювали так само, як і дорослих.

Мій батько розповідав про неозорі поля пшениці, яких не збирали, але охороняли вдень і вночі спеціально призначені загони міліції. У поїздах, що проїжджали через українські села, забивали вікна, щоб пасажери не могли викидати недоїдки змореним голодом селянам, які вишикувалися вздовж колій, ризикуючи всім і порушуючи заборону наближатися до залізничних станцій.

Під час нацистської окупації мого батька ув'язнили в Харкові німецькі есесівці, але він утік і добрався назад до Полтави босоніж (у в'язниці німці його роззули). Дорогою він побачив спустошення, якого зазнало українське село під час Голодомору. Населення кожного п'ятого села було повністю винищене. У чотирьох селах якимось вижила половина мешканців, а в більшості залишилося усього лиш 10-15 відс. У спустошених селах уже не було українців, а були майже виключно росіяни.

Мій батько вимагав, щоб ми всі наполягали на нашій історії, на нашій правді. Категорична, нещадна нетерпимість обов'язкова. Нетерпимість до несправедливості, нетерпимість до зла, нетерпимість до брехні. Це саме та нетерпимість, яка необхідна, щоб протистояти дедалі більшому поразенству щодо повороту в минуле, на яке, видається, поплічники Володимира Путіна приречили Україну. Звинувачуй. І ніколи не здавайся.

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями і знайомими, що відійшла у вічність 11 січня 2014 року наша найдорожча Мама, Бабуся, Прабабуся і союзниця

св. п.

Катерина Савка-Іванчук

нар. 1 липня 1921 року в селі Завишні на Сокальщині в Україні.

У глибокому смутку залишилися:

дочка - Марта з чоловіком
син - Богдан з сімєю
внуки - Богдан і Тарас
п'ятеро правнуків
родина в Україні, знайомі та союзниці в Америці.

Панахида відбулася в п'ятницю, 17 січня 2014 року.

Похорон відбувся 18 січня 2014 року з церкви св. Йосафата у Ворен, Миш.

Похоронена на цвинтарі Mt. Olivet у Ворен, Миш.

Вічна їй пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що 18 лютого 2014 року відійшов у вічність на 97 році життя найдорожчий Батько та Дідусь

всесвітлої пам'яті

інж. Роман Тарас Галькевич

народжений 2 лютого 1917 р. у Львові

Закінчивши студії у Львівській Політехніці, опинився у Ді-Пі таборі у Міттенвальді, а опісля поселився з родиною в Cohoes, N.Y. Після виходу на пенсію в 1982 році переїхав з дружиною до дітей до Вінніпегу.

Роман все своє життя був відданим громадським діячем, щирим українцем, який безмежно любив рідну землю і як міг старався для неї.

У глибокому смутку залишилися:

дружина - Марія Ольга з дому Туркевичів
діти - Оксана Шулякевич з чоловіком Любомиром
- Богдан Галькевич з дружиною Марійкою
внуки - д-р Маркіян (Юлія) Шулякевич
- д-р Ждан (Келі) Шулякевич
- Андрій Галькевич
сестра - Анна (Василь) Гоґоша
сестрінок - Орест (Бетсі) Гоґоша з родиною
ближча і дальша родина в Америці, Австралії й Україні.

Похорон відбувся 28 лютого 2014 року в Українській католицькій катедрі Святих Володимира і Ольги у Вінніпезі, Канада.

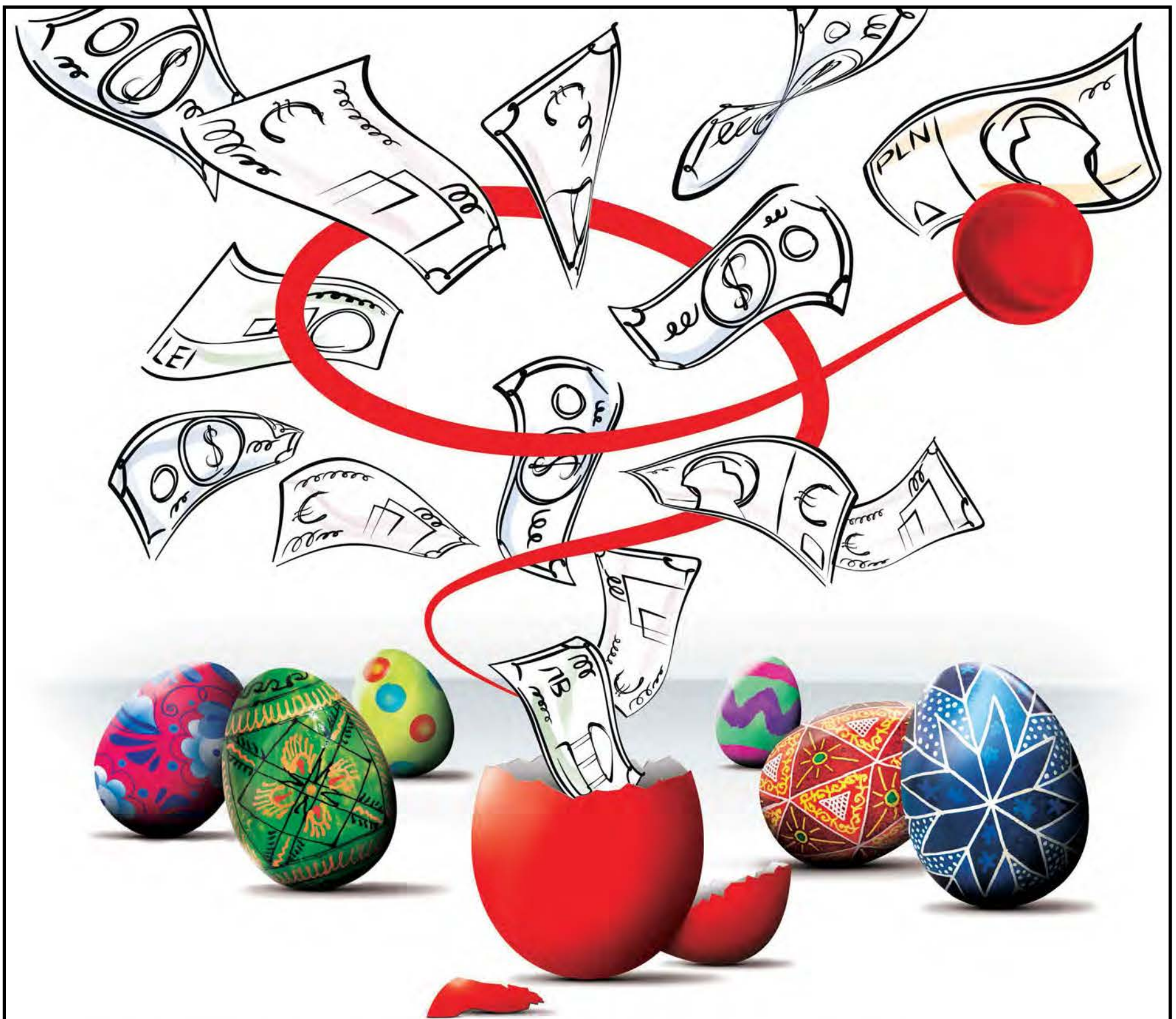
SO. BOUND BROOK MONUMENT CO. LLC

УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО

ДАРКО ВОЙТОВИЧ, власник
(908) 647-7221 • (732) 356-1209

СТАВИМО ПАМ'ЯТНИКИ, МАВЗОЛЕЇ, СТАТУЇ
З РІЗНИХ ГРАНІТІВ, БРОНЗИ НА ПРАВОСЛАВНОМУ
ЦВИНТАРІ СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ,
СВ. ДУХА В ГЕМПТОНБУРГУ ТА ІНШИХ.

Easter surprises sent with MoneyGram

Send your money around the world in minutes*

[f /moneygram](https://www.facebook.com/moneygram)

[@moneygramMe](https://twitter.com/moneygramMe)

800-926-9400

moneygram.com

 MoneyGram®
bringing you closer

Available at more than 37,000 locations all over Eastern Europe and CIS, including:

 ПриватБанк

 UniCredit Bank

 ОЩАДБАНК
ЗАВЖДИ ПОРУЧ

*Subject to agent operating hours, availability and local laws/regulations. Licensed as a Money Transmitter by the Banking Department of the State of New York. MoneyGram, the Globe and MoneyGram Bringing You Closer are marks of MoneyGram. All other marks are the property of their respective owners. © 2014 MoneyGram. MGFL0114-22SVO